

zo thuis als
maar kan | de waalboog

TOPZORG EN BEHANDELING

INHOUDSOPGAVE

1.	Uitgangspunten van de verslaggeving	4
I	Bestuursverslag	5
2.	Profiel van de organisatie	6
2.1	Algemene identificatiegegevens	6
2.2	Structuur van de organisatie	6
2.3	Kerngegevens	7
2.4	Samenwerkingsrelaties	10
3.	Bestuur, toezicht, bedrijfsvoering en medezeggenschap	11
3.1	Normen voor goed bestuur	11
3.2	Raad van Bestuur	11
3.3	Raad van Toezicht	12
3.4	Bedrijfsvoering	16
3.5	Cliëntenraad	19
3.6	Ondernemingsraad	21
4.	Beleid, inspanningen en prestaties	24
4.1	Meerjarenbeleid	24
4.2	Algemeen beleid verslagjaar	25
4.3	Algemeen kwaliteitsbeleid	29
4.4	Personeelsbeleid	30
4.5	Toekomstparagraaf	31
4.6	Financieel beleid	33

II	Jaarverslaggeving 2017	36
5.1	Jaarrekening	37
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	38
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	39
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	40
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	41
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	50
5.1.6	n.v.t.	
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	58
5.1.8	n.v.t.	
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	59
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	60
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	66
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	67
5.1.13	n.v.t.	
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans	68
5.1.15	n.v.t.	
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	76
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	77
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	78
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	79
5.1.20	Vaststelling en goedkeuring	82
5.2	Overige gegevens	83
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	84
5.2.2	Nevenvestigingen	84
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	84

1 Uitgangspunten van de verslaglegging

Voor u ligt de jaarverantwoording 2017 van Stichting De Waalboog en twee nauw daaraan verbonden rechtspersonen: Waalboog Vastgoed BV en Waalboog Pompstation BV. In dit document legt De Waalboog op organisatieniveau verantwoording af over haar beleid, activiteiten en prestaties in het jaar 2017.

In dit document komen achtereenvolgens aan de orde:

- het profiel van de organisatie;
- bestuur, toezicht, bedrijfsvoering en medezeggenschap;
- beleid, inspanningen en prestaties;
- de jaarrekening.

Naast deze jaarverantwoording zijn kwantitatieve gegevens aangeleverd aan het CIBG via de webapplicatie DigiMV.

Met de Jaarverantwoording 2017 voldoen wij aan onze verslag- en verantwoordingsverplichtingen voor het betreffende verslagjaar. Tevens is dit document bedoeld als maatschappelijke verantwoording en geeft het een beeld van onze organisatie. Met het document leggen wij richting interne en externe stakeholders verantwoording af over het gevoerde beleid en de wijze waarop dat beleid bijdraagt aan de door De Waalboog geformuleerde doelstellingen.

Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. Diverse bronnen van informatie zijn geraadpleegd en bijeen gebracht, waarbij een zo nauwkeurig mogelijk weergave heeft plaatsgevonden.

Nijmegen, 15 mei 2018

Mevrouw drs. C. Piket
Raad van Bestuur

I Bestuursverslag

2 Profiel van de organisatie

2.1 Algemene identificatienummers

Naam	Stichting De Waalboog zorg, welzijn en wonen
Adres	Postbus 31071
Postcode	6503 CB
Plaats	Nijmegen
Telefoonnummer	024-3228264
Identificatienummer Kamer van Koophandel	09103258
E-mailadres	info@waalboog.nl
Internetpagina	www.waalboog.nl

2.2 Structuur van de organisatie

De Waalboog wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht-model. Stichting De Waalboog kent een eenhoofdige Raad van Bestuur. Deze positie wordt bekleed door mevrouw drs. C. Piket.

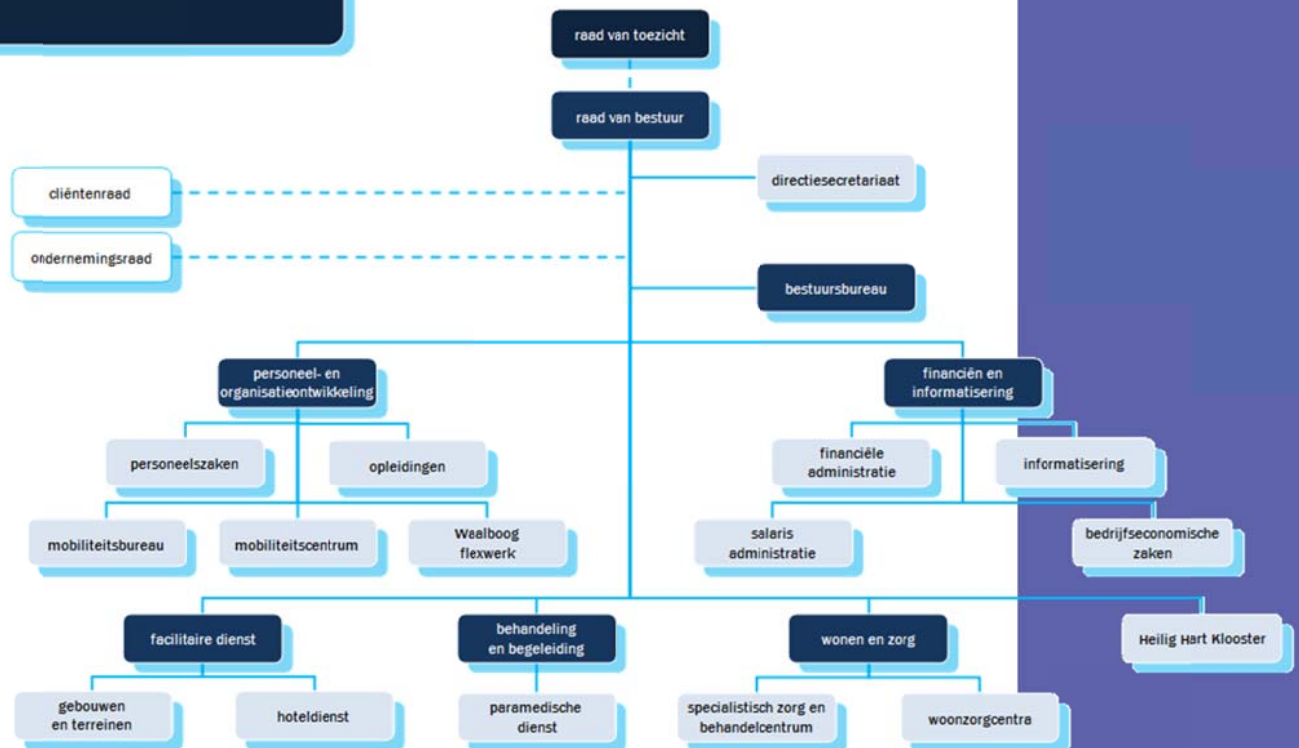
De Waalboog is in 2017 organisatorisch vormgegeven in een dienstenstructuur, conform het op de volgende pagina weergegeven organogram. Het managementteam wordt gevormd door de bestuurder en de managers van de diensten Behandeling en Begeleiding, Wonen en Zorg, Facilitair en Vastgoed, Financiën en Informatisering, Personeels- en Organisatieontwikkeling en Bestuursbureau. De leden van het managementteam ontvangen rechtstreeks leiding van de Raad van Bestuur. 2017 betrof een overgangsjaar, waarin de bovengenoemde personen ook de rol van kwartiermaker voor het integraal locatiemanagement hebben vervuld. Per januari 2018 is de overgang naar integraal locatiemanagement gemaakt.

Binnen de Waalboog functioneert zowel een Cliëntenraad als een Ondernemingsraad. De bestuurder voert frequent overleg met beide organen.

De Waalboog is een stichting. De stichting heeft ten doel het zonder winstoogmerk en het met respect voor ieders levensbeschouwing aanbieden van huisvesting, begeleiding, verzorging, verpleging, behandeling en diensten en onderzoek, alsmede van intra-, semi-, trans- en extramurale ondersteuning, ten behoeve van personen die daar aantoonbaar behoefte aan hebben.

In 2006 is Waalboog Vastgoed BV opgericht, met als doel de kansen en de risico's van de vastgoedactiviteiten van stichting De Waalboog af te scheiden van de AWBZ-bedrijfsvoering. Waalboog Vastgoed BV heeft in 2008 Waalboog Pompstation BV opgericht, een 100% dochteronderneming die een pompstation, garage en winkelruimte verhuurt.

In de geconsolideerde jaarrekening in dit document zijn een balans en resultatenrekening opgenomen waarin de jaarcijfers van Stichting De Waalboog en Waalboog Vastgoed BV zijn geconsolideerd.

2.3 Kernegegevens

2.3.1 Kernactiviteiten en nadere typering

Stichting De Waalboog is één van de grote Nijmeegse zorgorganisaties. De Waalboog biedt zorg-, woon- en welzijnsfaciliteiten aan ouderen bij wie de lichamelijke of geestelijke mogelijkheden achteruit gaan én aan jonge mensen met dementie. Dat kan thuis, en voor intensievere zorg in één van de woonzorgcentra of in het specialistisch zorg- en behandelcentrum. De Waalboog heeft een compleet aanbod aan zorg: naast basiszorg wordt hoogwaardige en complexe zorg op maat geboden. Dit gebeurt in een huiselijke omgeving, die varieert van een zelfstandig en individueel woonzorgappartement tot een specialistische woonomgeving met diversiteit aan leefmilieus.

De Waalboog biedt zowel generalistische als specialistisch intramurale zorg. Bij Joachim en Anna ligt de nadruk op specialistische doelgroepen, maar daarnaast wordt ook generalistische zorg geboden. Op de andere locaties wordt vooral generalistische zorg geboden. Als specialisaties kunnen genoemd worden:

- Gerontopsychiatrie (Magnolia)
- Jonge mensen met dementie (Bosweg 250)
- Palliatieve terminale zorg (Hospice De Linde)
- Psychogeriatric met ernstig probleemgedrag (Wingerd).

De kernactiviteit van de Waalboog Vastgoed BV is beheer en exploitatie van onroerend goed. Villa Villandry en het St. Jozefklooster zijn eerder aangekocht door de Vastgoed BV en worden verhuurd aan stichting De Waalboog. Het Koetshuis bij het St. Jozefklooster wordt verhuurd aan KION, een organisatie voor kinderopvang.

Sinds 1 januari 2009 is de dochteronderneming van Waalboog Vastgoed BV, Waalboog Pompstation BV, actief in de verhuur van een pompstation en naastgelegen garage en winkelruimte.

2.3.2 Capaciteit, cliënten, productie, personeel en opbrengsten

Als capaciteit zijn 517 plaatsen in 2017 ingezet. Daarnaast verhuurde De Waalboog een aantal appartementen en aan-/inleunwoningen.

In totaal heeft De Waalboog in verslagjaar aan 773 cliënten zorg verleend. In onderstaand overzicht is dit nader gespecificeerd.

Cliënten 2017	aantal
Aantal unieke cliënten in zorg op 1-1-2017 (a)	599
Aantal nieuw ingeschreven cliënten in 2017 (b)	174
Totaal aantal unieke cliënten in 2017 (c=a+b)	773
Aantal uitgeschreven cliënten in 2017 (d)	194
Aantal unieke cliënten in zorg/behandeling op 31-12-2017 (e=c-d)	579

Cliënten Wlz op 31-12-2017	aantal
Aantal cliënten op basis van een ZZP/zorgprofiel	526
Aantal cliënten op basis van Volledig pakket Thuis (VPT)	0
Aantal cliënten op basis van Modulair pakket Thuis (MPT)	7
Aantal cliënten dat zorg inkoop o.b.v. PGB	0
Aantal cliënten extramurale behandeling (tijdelijke subsidieregeling)	26

Cliënten Zvw op 31-12-2017	aantal
Aantal cliënten wijkverpleging	11
Aantal cliënten geriatrische revalidatiezorg (op basis van DBC)	0
Aantal cliënten eerstelijnsverblijf	17

Cliënten Wmo op 31-12-2017	aantal
Aantal cliënten Wmo	4

In het verslagjaar is het aantal medewerkers in loondienst van De Waalboog gedaald van 581 fte eind 2016 naar 560 fte eind 2017. De uitgaven aan personeelskosten zijn in 2017 € 33.031.905,-. Bijna driekwart van de medewerkers werkt in een direct aan de zorg gerelateerde functie, inclusief leerlingen.

Eind 2017 waren er 513 vrijwilligers actief voor De Waalboog. Het aantal vrijwilligers is ten opzichte van het jaar ervoor toegenomen (461 eind 2016).

Tabel: Kerngegevens verblijfplaatsen

Doelgroep	Verblijfplaatsen per categorie		
	Licht	Zwaar	Beveiligd
Somatische aandoening of beperking	+	+	-
Psychogeriatrische aandoening of beperking	+	+	-

De opbrengst zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning is in 2017 toegenomen met € 3.146.926,- tot een totaal budget van € 42.934.725,-. Het resultaat 2017 is € 468.469,- positief.

2.3.3 Werkgebieden

De Waalboog is werkzaam in de zorgkantorregio's Nijmegen en Zuid-Oost Brabant.

Er wordt gewerkt op de volgende locaties:

Joachim en Anna	Groesbeekseweg 327	6523 PA Nijmegen
Bosweg	Bosweg 250	6523 NN Nijmegen
Villa Villandry	Bosweg 160	6523 NN Nijmegen
De Honinghoeve	Albanystraat 7	6544 RA Nijmegen
Nijevelt	Heyendaalseweg 117	6525 AH Nijmegen
St. Jozefklooster	Kerkstraat 65	6543 KG Nijmegen
Heilig Hart Klooster	Wilhelminastraat 24	5721 KJ Asten

De hierboven genoemde locatie Bosweg 250 maakt organisatorisch onderdeel uit van locatie Joachim en Anna.

2.4 Samenwerkingsrelaties

De Waalboog zet zich actief in binnen diverse netwerken. In dit kader kunnen worden genoemd:

- Netwerk 100
- Netwerk Palliatieve Zorg Zuid Gelderland
- Kenniscentrum voor jonge mensen met dementie
- Kenniscentrum Gerontopsychiatrie
- Topcare
- UKON, het Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen
- DNA-netwerk
- WZW-netwerk
- De Werkgeverij
- Silver Valley Rijk van Nijmegen

Er is een informeel samenwerkingsverband met de zorgpartners: Huize Rosa, Malderburch, OBG, Luciver en St. Jan de Deo

Daarnaast werkt De Waalboog nauw samen met de volgende organisaties:

- Radboudumc
- CWZ ziekenhuis
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
- ROC Nijmegen
- TVN Zorgt
- Pro Persona
- Driestroom
- Zahet
- een aantal huisartsenpraktijken
- SWON, het seniorennetwerk van Nijmegen
- MVO Solutions
- Carinova en Atlant op het gebied van kwaliteit
- Woningcorporaties De Gemeenschap, Standvast en Portaal
- Gemeente Nijmegen

3 Bestuur, toezicht, bedrijfsvoering en medezeggenschap

3.1 Normen van goed bestuur

De Waalboog hanteert de uitgangspunten van de Governancecode Zorg 2017.

3.2 Raad van Bestuur

De statuten van de stichting voorzien in een Raad van Toezichtstructuur. De Raad van Bestuur bestuurt de stichting. De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen De Waalboog, mede in relatie tot de maatschappelijke functie van de stichting. De Raad van Toezicht vervult een klankbordfunctie voor de Raad van Bestuur en staat de Raad van Bestuur met advies terzijde. De Raad van Bestuur hanteert de aanbevelingen van de Governancecode Zorg 2017 als uitgangspunt voor zijn functioneren.

De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de activiteiten van de stichting en de daarmee verbonden instellingen, bestuurlijk, juridisch, organisatorisch en financieel goed geregeld zijn, inzichtelijk zijn en verantwoord worden. De Raad van Bestuur legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht en de hoofdzaken worden vermeld in de jaarrekening en het jaarverslag. De bestuurder informeert de Raad van Toezicht bij iedere vergadering conform vastgestelde afspraken in het Reglement Raad van Toezicht. Zo nodig wordt de Raad van Toezicht tussentijds geïnformeerd.

De Raad van Bestuur biedt openheid over het beleid, de zorg- en dienstverlening, alsmede de prestaties van de stichting. De Raad van Bestuur legt ten aanzien van degenen die het aangaat verantwoording af en staat bij de beleidsvoorbereiding en -uitvoering open voor de opvattingen van betrokken belanghebbenden. Informatieverstrekking, verantwoording en beleidsbeïnvloeding intern en extern worden door de Raad van Bestuur actief bevorderd.

De Waalboog heeft een eenhoofdige Raad van Bestuur:

Naam	Bestuursfunctie
Mevr. drs. C. Piket	Enig bestuurder

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing. Per 1 januari 2014 zijn de WNT-normen verder gespecificeerd in klassenindelingen met bezoldigingsmaxima. De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat in 2017 voor De Waalboog klasse III van toepassing is.

Mevrouw Piket heeft in 2017 een totale bezoldiging ontvangen van € 146.210,-. De Overgangsregeling WNT is hierbij van toepassing.

Mevrouw Piket bekleedde, met instemming van de Raad van Toezicht, in het verslagjaar de volgende nevenfuncties

Organisatie	Functie
Netwerk Palliatieve Zorg Zuid Gelderland	Voorzitter dagelijks bestuur *
Netwerk 100	Lid dagelijks bestuur *
Stichting Topcare	Lid dagelijks bestuur *
Raad van Toezicht WZW	Lid vanaf 23-11-2017; voorzitter vanaf 1-1-2018

* gerelateerd aan de functie van RvB van De Waalboog

3.3 Raad van Toezicht

Samenstelling

De Raad van Toezicht was in 2017 als volgt samengesteld:

Naam	Hoofd- en nevenfuncties	Datum 1 ^e benoeming
Mevr. mr. W.H. van de Walle-van Veen	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Raad van Bestuur Elkerliek ziekenhuis (tot 1 juli 2017) <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter bestuur Samenwerkingsverband Quartz tot 1 mei 2017 - Arbitrator in Governancecommissie Scheidsgerecht Gezondheidszorg tot 1 juli 2017 - Lid Raad van Commissarissen Rabobank Helmond - Auditor NIAZ - Lid Raad van Toezicht stichting de Zorgboog (per 1 juli 2017, vanaf 1 okt. voorzitter) - Voorzitter Raad van Toezicht Sint Anna Boxmeer - Voorzitter bestuur Gezondheidscentrum Brandevoort Helmond 	1 januari 2009
Dhr. mr. C.G. Peper	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Senior rechter rechtbank Gelderland <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vice voorzitter van de Klachtencommissie Rechtsbijstand Asiel en Vreemdelingenbewaring - Voorzitter van de Klachtencommissie van het Elkerliek ziekenhuis 	3 maart 2010
Mevr. A.G.M. van Rossum MBA	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Raad van Bestuur VieCuri Medisch Centrum Venlo <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lid Raad van Toezicht Karakter (t/m 31-12-2017) 	1 maart 2015

Naam	Hoofd- en nevenfuncties	Datum 1 ^e benoeming
Dhr. drs. R. Eman	<p>Hoofd functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoofd facilitair bedrijf GVB Amsterdam <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eigenaar van <i>Roem facility</i> – facilitair advies - Werkveldexaminator Hogeschool Utrecht - Opleiding Facility Management - Bestuurslid NEVI, sectie facilitaire inkoop (tot 1 september 2017) - Lid ledenraad Vogelbescherming Nederland 	1 januari 2016
Mevr. R.A.V. Hendriksen-Stokman MSc RA	<p>Hoofdactiviteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eigenaar Hendriksen Ontzorgt, Interim management en consultancy <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestuurslid (penningmeester) Stichting de Nieuwe Belevenis - Lid Raad van Toezicht Stichting Rijnstad 	1 januari 2017

In 2016 is besloten dat mevrouw mr. B. van de Walle – van Veen in 2017 nog één jaar als voorzitter van de Raad van Toezicht aanblijft. Hiermee is welbewust afgeweken van de statuten van Stichting De Waalboog en de Governancecode Zorg, waarin is vastgelegd dat een lid van de Raad van Toezicht na maximaal twee zittingstermijnen aftreedt. Hiervoor is gekozen omdat er behoefte bestond aan continuïteit in de Raad van Toezicht vanwege het wijzigen van drie leden in de laatste anderhalf jaar en behoud van de aanwezige kennis en ervaring.

Voor de opvolging van mevrouw Van de Walle is een wervings- en selectieprocedure gestart. Een openbare advertentie in de Volkskrant en op Skipp heeft een groot aantal kandidaten opgeleverd. Een selectiecommissie, bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht aangevuld met de Raad van Bestuur, heeft unaniem besloten de heer drs. J.H. Meijerink voor te dragen als nieuw lid en voorzitter. Deze voordracht is vervolgens overgenomen door de Raad van Toezicht.

Met een positief advies van de ondernemingsraad is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 10 juli 2017 definitief besloten tot benoeming van de heer Meijerink als lid van de Raad van Toezicht per 1 januari 2018 voor een eerste termijn van vier jaar. Tevens is besloten de heer Meijerink te benoemen tot voorzitter van de Raad van Toezicht. In het kader van inwerken en overdracht heeft de heer Meijerink vanaf september als toehoorder deelgenomen aan de vergaderingen van de Raad van Toezicht en is hij aanwezig geweest bij de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht op 29 september 2017.

Voor de opvolging van de heer Peper, die na twee zittingstermijn per 1 maart 2018 afscheid neemt als lid van de Raad van Toezicht, heeft een vergelijkbare wervings- en selectieprocedure plaatsgevonden. Na een positief advies van de ondernemingsraad is in de vergadering van 19 december 2017 besloten mevrouw mr. I.M. Koopmans te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht per 1 maart 2018 voor een eerste termijn van vier jaar.

Commissies en RvT-overleggen

De Raad van Toezicht kent een drietal commissies:

- De remuneratiecommissie wordt gevormd door de voorzitter en de vice-voorzitter van de Raad van Toezicht, mevrouw Van de Walle-van Veen en de heer Peper.
- De financiële commissie wordt gevormd door mevrouw Hendriksen en de heer Peper.
- De commissie kwaliteit en veiligheid bestaat uit mevrouw Van Rossum en de heer Eman.

In de commissievergaderingen worden meer diepgaand inhoudelijke onderwerpen verkend. De verslagen worden geagendeerd in de Raad van Toezicht.

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zeven keer vergaderd. Daarbij was steeds de bestuurder en de bestuurssecretaris aanwezig. Vaste agendapunten zijn het strategisch beleid en ontwikkelingen in de organisatie die worden besproken aan de hand van een bestuurs- en managementrapportage waarin financiële, personele en zorginhoudelijke informatie en sturingsgegevens zijn opgenomen.

De hoofd- en nevenfuncties van de toezichthouders zijn jaarlijks onderwerp van gesprek ter voorkoming van het risico van belangenverstremming.

Bij de bespreking van de jaarverantwoording is tevens ingegaan op risicomanagement. Hierbij is ook expliciet ingegaan op het thema integriteitsschendingen en fraude. De Raad van Toezicht heeft geen aanwijzingen dat hier sprake van is.

De wijze waarop de bestuurder verantwoording aflegt over het kwaliteitsbeleid via de driemaandelijke Kwaliteitsmanagementrapportages stelt de Raad van Toezicht in staat een goed beeld te krijgen.

In verschillende vergaderingen van de Raad van Toezicht hebben leden van het managementteam presentaties verzorgd over inhoudelijke onderwerpen op hun werkterrein, zoals de transitie van het facilitair bedrijf, beleid informatisering en innovatie en over het kwaliteitsbeleid (kwaliteitskader verpleeghuiszorg). Hierbij is ook de voortgang van de uitvoering van het Strategisch ontwikkelplan aan de orde geweest. De MT leden hebben in diverse vergaderingen de in gang gezette transitieplannen en reorganisaties toegelicht

Het vastgoedbeleid is in meerdere vergaderingen op de agenda geweest. Besproken is de businesscase, de plannen voor nieuwbouw op Joachim en Anna en de voornemens om op andere locaties in Nijmegen meer kleinschalige woonzorgvoorzieningen te realiseren.

In een vergadering hebben de eerste geneeskundige en de BOPZ-arts de Raad van Toezicht geïnformeerd over het medisch beleid en in bijzonder het BOPZ-beleid en de inzet van Middelen en Maatregelen.

De financiële situatie van De Waalboog is verschillende keren besproken, waarbij onder andere aan de orde zijn geweest actuele managementinformatie, de meerjaren financiële prognose, de liquiditeit, en resultaten van bezuinigingsmaatregelen.

De Raad van Toezicht heeft in 2017 goedkeuring gegeven aan de Maatschappelijke Verantwoording 2016 (inclusief Jaarrekening 2016) en de Begroting 2018. De jaarrekening en het accountantsverslag zijn besproken met de accountant in de vergadering van de financiële commissie van de Raad van Toezicht én in de vergadering van de Raad van Toezicht.

Overleg met medezeggenschap en werkbezoeken

Een afvaardiging van de Raad van Toezicht heeft een overlegvergadering met de Ondernemingsraad bijgewoond, waarin de algemene gang van zaken in de onderneming is besproken zoals bedoeld in artikel 24 van de Wet op de ondernemingsraden. Daarnaast is de voorzitter van de Raad van Toezicht aanwezig geweest bij een vergadering van de cliëntenraad.

De Raad van Toezicht vergadert op wisselende locaties van De Waalboog om daarmee zicht te hebben op de situatie op de verschillende locaties. In het verslagjaar is een werkbezoek afgelegd aan de Bosweg 250, een woonvoorziening voor jonge mensen met dementie.

Governancecode

De Raad van Toezicht heeft met elkaar gesproken over de Governancecode Zorg. Gekeken is wat de nieuwe code betekent voor De Waalboog en dit heeft geresulteerd in een actieplan waaraan uitvoering is gegeven. Ook vormde het NVTZ-programma Goed toezicht in zorg en welzijn onderwerp van gesprek. Gevraagde gegevens zijn op de website van NVTZ geüpload en daarmee scoort De Waalboog op alle onderdelen 'behaald'.

Zelfevaluatie

In 2017 heeft binnen de Raad van Toezicht, met externe begeleiding, een evaluatie van haar functioneren plaatsgevonden. Het functioneren van de bestuurder en het functioneren van de relatie bestuurder-toezicht is een maal in het voorjaar en in verband met de wisseling van voorzitterschap, nog in een tweede bijeenkomst in het najaar besproken.

Bijeenkomsten en scholingen gevolgd door de leden van de raad van toezicht

Mevrouw Van de Walle-van Veen heeft de volgende scholingen in 2017 gevolgd:

- Programma Waarden van Zorg, Erasmus Centrum voor Zorgbestuur en Nederlandse School voor Openbaar Bestuur
- Symposium Governancecode Zorg 2017, 16 maart 2017
- "Voorzittersbijeenkomst Goed Toezicht", 2 november 2017

Mevrouw Hendriksen heeft de volgende scholingen in 2017 gevolgd:

- Masterclass "Toezicht op transitie- en verandermanagement in zorgorganisaties", 7 december 2017
- Cultuur, integriteit en risicomanagement (NBA)
- Rapporteren over risico's (NBA)

De heer Eman heeft de volgende scholingen in 2017 gevolgd:

- Leergang De Nieuwe Toezichthouder in Zorg & Welzijn

Ter gelegenheid van het afscheid van mevrouw Van de Walle – Van veen is een inspiratiesessie gehouden met als thema 'Vakmanschap en eigenaarschap in de zorg'. De sessie werd geleid door Jaap van de Mei. Naast de leden van de Raad van Toezicht hebben vertegenwoordigers van ondernemingsraad en cliëntenraad en leidinggevenden en sleutelfiguren binnen De Waalboog deelgenomen.

WNT

De WNT bepaalt, naast de bezoldiging van de bestuurder, de maximale bezoldiging van Raad van Toezichtleden. De WNT geeft aan dat dit voor een lid van de Raad van Toezicht en voor de voorzitter respectievelijk 10% en 15% van de maximum bezoldiging van de eigen bestuurder is. De Raad van Toezicht heeft in 2017 besloten te kiezen voor een bezoldiging van 9% voor de voorzitter, 8% voor de vicevoorzitter en 7% voor een lid dat tevens deel uitmaakt van een commissie.

Oordeel van de raad van toezicht

De Raad van Toezicht is tevreden over het gevoerde beleid en is bestuur en medewerkers zeer erkentelijk voor hun inspanningen.

d.d. 15 mei 2018

drs. J.H. Meijerink, voorzitter Raad van Toezicht

3.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering binnen De Waalboog wordt gevolgd door middel van rapportages. Maandelijks wordt een (financiële) managementrapportage beschikbaar gesteld voor zowel het Managementteam als het middenkader-management. De managementinformatie is gesegmenteerd per managementgebied, waarbij aan de managers specifiek gerapporteerd wordt over de door hem of haar (direct of indirect) te beïnvloeden resultaten.

Naast de financiële managementrapportage wordt elk kwartaal een kwalitatieve managementrapportage uitgegeven. De rapportage laat de actuele situatie zien op de resultaatgebieden 'cliënten', 'medewerkers' en 'bedrijfsvoering'.

Risicomanagement

Risicomanagement maakt onderdeel uit van de planning- en controlcyclus. Het strategisch beleidsplan 2014-2019 en de herijking hiervan in het Strategisch ontwikkelplan 2016-2018 zijn mede gebaseerd op een uitgevoerde risico- en SWOT-analyse. Daarnaast wordt in het kader van het opstellen van de kaderbrief en de jaarplannen gekeken welke actuele risico's spelen en worden hierop maatregelen genomen. Gerelateerd aan het HKZ-systeem is een aantal processen op het gebied van de zorg- en dienstverlening aan bewoners als kritisch benoemd. Met risicogerichte interne audits worden jaarlijks inventarisaties op procesniveau uitgevoerd. Met de maandelijkse financiële managementrapportages en de driemaandelijke kwaliteitsmanagementrapportages worden risico's gemonitord en worden hierop zo nodig acties ondernomen.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's weergegeven. Tevens is aangegeven welke beheersingsmaatregelen worden genomen.

Risico's	Toelichting	Beheersingsmaatregelen
Strategisch		
Continuïteit op basis van marktpositie	<ul style="list-style-type: none"> - marktwerking - concurrentie - transities in de zorg - druk zorgkantoor op extramuralisering (VPT/MPT) - schaalgrootte - imagoschade 	<ul style="list-style-type: none"> - profilering De Waalboog - werken aan tevredenheid; klant centraal - goede contracten met financiers - plan VPT/MPT - vastgoedplan - ketensamenwerking
Vastgoed	<ul style="list-style-type: none"> - toenemende risico's scheiden wonen en zorg - deels verouderd vastgoed - vertraging nieuwbouw Joachim en Anna - tekort personeel in bouw - prijsopdrijving bouwsector 	<ul style="list-style-type: none"> - uitvoering vastgoedbeleid, doelgroepenbeleid, capaciteitsplanning en financiële risico's en financierbaarheid - spreiding risico's door naast eigendom te huren - nieuwbouw - inzet bouwmanagementbureau
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> - risico krapte op de arbeidsmarkt - kwantiteit en kwaliteit personeel 	<ul style="list-style-type: none"> - samenwerking in netwerken (WZW, DNA, De Werkgeverij) - profilering De Waalboog als goede werkgever - Project instroom, doorstroom, uitstroom - Aandacht voor sturing en leiderschap

Risico's	Toelichting	Beheersingsmaatregelen
Financieel		
Zorgexploitatie	<ul style="list-style-type: none"> - op onderdelen hogere uitgaven dan inkomsten - zorgexploitatie onvoldoende rendement 	<ul style="list-style-type: none"> - ZZP-proof project - meer inzicht door meerjarenaanpak
Inkomsten	<ul style="list-style-type: none"> - druk op tarieven en volumes - onderhandelbaar worden van de normatieve huisvesting component (NHC) - niet vergoed krijgen overproductie - niet voldoen aan productie 	<ul style="list-style-type: none"> - sturen op productie en zorgverlening - verkennen mogelijkheden VPT/MPT - efficiënter werken - vergroten flexibiliteit in kostenstructuur - monitoren en organiseren van gerichte kennis en tegenmaatregelen
Personeelskosten	<ul style="list-style-type: none"> - relatief hoog ziekteverzuim - hoge anciënniteit - krappe arbeidsmarkt - inzet (relatief dure) uitzendkrachten als gevolg van krappe arbeidsmarkt - risico prijsopdrijving schaars personeel 	<ul style="list-style-type: none"> - extra verzuimmaatregelen - training leidinggevenden in verzuimbegeleiding
Financiële verslaglegging	<ul style="list-style-type: none"> - stuurinformatie niet optimaal - AO/IC proces 	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik management-informatie als stuurinformatie - verbeteren controllersrol en -functie

Risico's	Toelichting	Beheersingsmaatregelen
Operationeel		
ICT	- Uitval ICT-systemen	- Dagelijks beheer en monitoring (prtg) - Continuïteitsplan (2014) - Actualiseren Continuïteitsplan (2018) - Maatregelen in uitvoering (zie jaarplan) - Update van Noodprocedures - Verhuizing datacenter -> Radboud UZI
	- actueel houden applicaties - inspelen op nieuwe technologieën	- Planmatig beheer (beheerplannen) - Roadmap en informatieplan
Informatieveiligheid	- Privacy - meldplicht datalekken - hacken - Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	- Protocol datalekken - Zorgmail ingevoerd - Actieplan Informatiebeveiliging & privacy informatiebeveiligingsbeleid organisatie voor informatiebeveiliging veilig/geïnformeerd personeel Toegangsbeveiliging Beveiligde bedrijfsvoering (malware) Communicatiebeveiliging Beheer van beveiligingsincidenten Bedrijfscontinuïteitsbeheer Naleving en audits
Personeel	- kwaliteit personeel - medewerkers bekwaam - ziekteverzuim	- (interne) scholingen medewerkers - sturing en leiderschap - protocollen beschikbaar
Kwaliteit en veiligheid zorgverlening	- medicatieveiligheid - bejegening - cliënttevredenheid - risico's basisveiligheid door personeelstekort (kwantitatief en kwalitatief) - toenemende complexiteit cliënten	- kwaliteitsplan op basis van Kwaliteitskader verpleeghuiszorg - analyse MIC's - scholing medewerkers - metingen - audits
Calamiteiten	- brandveiligheid - infecties - stroomuitval	- calamiteitenplan - continuïteitsplan GHOR actualiseren - BHV-organisatie - infectiepreventienetwerk - verzekeringen

Er is voldoende zicht op risico's en naar aanleiding daarvan te nemen maatregelen. Dit neemt niet weg dat, gezien de toenemende risico's in de zorg, de ambitie bestaat om meer integraal aan risicomangement te werken. Dit zal in 2018 verder worden opgepakt. Het in 2016 vastgestelde Strategisch ontwikkelplan 2016-2018 biedt het kader om diverse onderliggende beheersingsmaatregelen uit te voeren.

Waarborgfonds voor de Zorgsector

Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen en Waalboog Vastgoed BV zijn in 2011 toegelaten tot het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). WfZ heeft een bereidheidsverklaring afgegeven voor borging van huidige en nieuwe langlopende leningen. Door gebruik te maken van een rijksgegarandeerde lening kan bij de banken een goedkopere financiering worden geregeld. In 2017 heeft WfZ de jaarlijkse herbeoordeling uitgevoerd met als conclusie dat Stichting De Waalboog aan de deelnamecriteria voldoet.

3.5 Cliëntenraad

De Cliëntenraad wordt door de zorgaanbieder als overlegorgaan betrokken bij de algemene gang van zaken en het proces van beleidsvorming binnen De Waalboog. De door beide partijen ondertekende samenwerkingsovereenkomst is een leidraad voor het wederzijds handelen.

De Cliëntenraad heeft in 2017 zes maal vergaderd met de bestuurder. Naast de onderwerpen waarover advies of verzuamd advies wordt gevraagd door de bestuurder vindt overleg plaats over tal van andere onderwerpen die op initiatief van de deelnemers aan het overleg worden ingebracht. De Cliëntenraad heeft voorafgaand aan een overlegvergadering twee cliëntenraadsvergaderingen. Elke maand is er een informeel overleg van voorzitter en vicevoorzitter van de Cliëntenraad met de bestuurder en de bestuurssecretaris.

De Cliëntenraad ontvangt ondersteuning van een inhoudelijk ondersteuner en een managementassistente. De Cliëntenraad heeft de beschikking over een jaarlijks budget ten behoeve van relevante lidmaatschappen, abonnementen, vorming en/of bijscholing.

Tabel: Samenstelling Cliëntenraad De Waalboog per 31 december 2017

Naam lid	Functie
De heer T. Romviel	Voorzitter
Mevrouw M. Helmer	Vicevoorzitter
De heer R. Gijsberts	Lid
De heer R. Heesbeen	Lid
Mevrouw T. Klever	Lid
Mevrouw R. Lamkamp	Lid
Mevrouw E. Overes	Lid
Mevrouw. C. Rooijackers-Teunissen	Lid
De heer P. Saleming	Lid
Mevrouw W. Spanjaard	Lid
De heer B. Teunissen	Lid

Leden van de Cliëntenraad hebben actief geparticipeerd in werkgroepen, projectgroepen en commissies.

Adviezen Cliëntenraad

Over de volgende onderwerpen heeft de Cliëntenraad in 2017 geadviseerd richting de bestuurder:

- Ontwikkelrichting integraal management
- Prijswijziging 2017
- Organisatiewijziging infotheek
- Sluiting H. Hartklooster
- Visie op zingeving
- Veiligheidsbeleid
- Jaarverantwoording 2016
- Profielschets vacatures RvT
- Aanpassing proces (woon)zorgovereenkomsten en ID-bewijs
- Pilot Gight
- Sluiting Rode Beuk
- Stuksfacturatie persoonlijk wasgoed en extra-kosten bij ziekte
- Procedure werving selectie zorgmanager
- Bewonerstoezicht huiskamers PG-verpleegafdelingen
- Eindrapportage proeftuin Cliënt en Mantelzorg aan zet

- Uitgangspunten begroting 2018
- Businesscase De Waalboog
- Uitbreiding capaciteit De Honinghoeve
- Evaluatie pilot Quli
- Notitie Organisatie ontwikkeling en integraal werken
- Plan Samen Mooie Momentjes Maken en bestedingsplan middelen WT
- Audits veilige woonomgeving
- Besteding extra gelden Wlz 2017
- Implementatie marktconform schoonmaken
- Voorstel tot huisvesting van studenten
- Transitie en ontwikkeling van het facilitair bedrijf
- Vervangen sloten Bosweg B en C
- Begroting 2018
- Kwaliteitsplan 2018
- Cameratoezicht Wingerd

Verder heeft de RvB met de cliëntenraad gesproken over c.q. geïnformeerd over:

- Financiële en kwalitatieve managementrapportages
- Resultaten van externe audit (HKZ)
- Zorginkoop 2018
- Samenstelling Raad van Toezicht en nevenfuncties RvT-leden

Het adviesrecht van de Cliëntenraad heeft bij een aantal onderwerpen geleid tot nadere uitwerking of verduidelijking. De Raad van Bestuur is ten aanzien van alle punten tot overeenstemming gekomen met de Cliëntenraad.

Vertegenwoordigers van de cliëntenraad hebben deelgenomen aan overleggen van De Waalboog met het zorgkantoor.

Ontwikkelingen binnen De Waalboog worden door de raad op de voet en op een positief-kritische en constructieve wijze gevolgd. De samenwerking kan als constructief en open beschreven worden.

De Cliëntenraad van De Waalboog is lid van het Netwerk Cliëntenraden (NCZ) en van LOC Zeggenschap in Zorg.

Er is geen eigen Commissie van Vertrouwenslieden. Als lid van Actiz kan De Waalboog een beroep doen op de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCVV). Tot op heden is geen aanleiding geweest hiervan gebruik te maken.

3.6 Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) vertegenwoordigt de medewerkers in het overleg met de bestuurder, binnen de kaders van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Het doel van de OR is het meedenken, adviseren en meebeslissen over de beleidsvoornemens van de Raad van Bestuur. Daarnaast heeft de OR een toetsende rol ten aanzien van beleidsvoornemens en uitvoering van beleid.

Bestuurder en ondernemingsraad van De Waalboog hebben afspraken over medezeggenschap vastgelegd in een convenant. Daarnaast heeft de ondernemingsraad een actueel reglement waarin regels zijn opgenomen voor een correct verloop van de OR-verkiezingen en voor een goede werkwijze van de OR.

Het overleg tussen ondernemingsraad en bestuurder wordt van beide kanten als positief ervaren. Het overleg is open en vindt plaats in een ontspannen sfeer. De samenwerking kan als constructief en open beschreven worden. De ondernemingsraad bewaakt kritisch de belangen van de medewerkers, zonder het algemene organisatiebelang uit het oog te verliezen. Ontwikkelingen binnen De Waalboog worden door de ondernemingsraad nadrukkelijk en op proactieve wijze gevolgd.

De ondernemingsraad van De Waalboog bestaat per 31 december 2017 uit 13 leden. De raad streeft ernaar vanuit alle locaties een vertegenwoordiger in de raad te hebben. Per 31 december 2017 waren er drie vacatures in de raad.

Samenstelling ondernemingsraad De Waalboog per 31 december 2017

Naam lid	Functie	Kiesgroep
Mevr. H.M.A. Aerts	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. M.A.H.M. Berends	lid	Nijeveld
Mevr. P.W.J.J. van der Burgt	lid	Nijeveld
Mevr. T.A.G. Dennissen	voorzitter	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. J.G.M. Hogenkamp	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. B. ten Holder	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. F. Husson	vice-voorzitter	De Honinghoeve
Mevr. S.H.M. Janssen	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. M.J.W. Seijkens	lid	De Honinghoeve
Mevr. J.H.P. den Teuling	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. J.M.M. Ujcic-van Hoorn	lid	Joachim en Anna & Villa Villandry
Mevr. G.M.A. Zwaans	lid	St. Jozefklooster & Heilig
Vacatures		Nijeveld (1); Joachim & Anna & Villa Villandry (2)

Aan de ondernemingsraad zijn in 2017 de volgende voorgenomen besluiten ter advisering voorgelegd:

- Performance scan schoonmaak
- Kwartiermaken voor integraal locatiemanagement
- Organisatiewijziging infotheek, bibliotheek
- Functieprofielen Raad van Toezicht
- Sluiting dagopvang Rode Beuk
- Benoeming voorzitter Raad van Toezicht
- Uitbreiding capaciteit De Honinghoeve
- Organisatieontwikkeling en integraal management
- Proces inzake reorganisaties, inzet van premobiliteit, sociaal plan en vakbonden
- Business case (te voeren beleid, financiële continuïteit, vastgoed)
- Projectvoorstel digitale servicedesk
- Inhuur externe expertise zorgadministratie; tijdelijke capaciteit
- Reorganisatievoorstel Financiën & Control
- Vervolg digitale inzage (na evaluatie pilot Quli)
- Transitie en ontwikkeling van het facilitair bedrijf
- Inhuur bouwmanagementbureau
- Huisvesting studenten in Nijevelt hoogbouw en St. Jozefklooster
- Sluiting Heilig Hartklooster
- Wervingsprofiel en taakfunctieomschrijving locatiemanager
- Benoeming lid Raad van Toezicht
- Begroting 2018

Aan de ondernemingsraad zijn in 2017 de volgende onderwerpen ter instemming voorgelegd:

- Profielschets interne medewerkersvertrouwenspersoon
- Externe behandeling bezwaar FWG-indeling
- E-learning BIG
- Samen Mooie Momentjes Maken fase 2 (ter accordering)
- Ondersteuning teams locaties
- Premobiliteit en evt. fase boventaligheid transities
- Mobiliteitsbeleid
- Teamondersteuning
- Gedragscode
- Slimmer roosteren
- Opleiden t.b.v. medicatie toedienen
- Vrijwillig vertrekregeling Heilig Hartklooster

In 2017 zijn verder de volgende onderwerpen met de ondernemingsraad besproken:

- Managementrapportages per kwartaal
- Kwalitatieve managementrapportages
- Kwaliteitskader verpleeghuiszorg, o.a. personeelssamenstelling
- Verrekenen WGA-premie
- Huisvestingsplan De Waalboog
- Verkoop Villa Villandry (uitstel besluit) & huisvesting dagbehandeling
- Inzage in rapportage via Quli en bejegening door familie
- Tussenevaluatie afdeling Wingerd
- Cliënt in regie bij het zorgleefplan
- Veiligheidsbeleid
- Projectopdracht ontwikkeling bestuurs- en managementondersteuning
- Nieuwe verdeling zorgmanagers
- Rapportage medewerkerstevredenheidsonderzoek
- Zomerbezetting 2017
- Jaarverslag De Waalboog 2016
- Receptiefunctie: vacatures na boventalligverklaring
- Procedure aanstelling ANW-hoofd
- Startnotitie integraal management
- Afsluiting project Eten en drinken Nijeveld en De Honinghoeve
- Schoonmaak
- Compensatie theorietoetsing e-learning
- Rapportage HKZ-audit
- Mantelzorg, oriëntatie mogelijkheden samenwerkende gemeenschap
- Mooie Momentjes Maken: nulmeting; voortgangsrapportage
- Zomerperiode 2016
- Analyse exitgesprekken 2015-2017
- Overleg met vakorganisaties en sociaal plan
- Project Gight
- Jaargesprekken
- Risicoanalyse informatiebeveiliging
- Inschaling na diplomering
- Kasverkeer en beheer kluizen
- Cliënt en mantelzorger aan zet (proeftuin) eindrapportage
- Inzet structurele extra gelden
- Tijdelijke verschuiving ondersteuning paramedische dienst
- St. Jozefklooster: problemen na reorganisatie; evaluatie en plan van aanpak
- Roken door cliënten
- Project Tech@doptie
- Kwaliteitsplan 2018

4 Beleid, inspanningen en prestaties

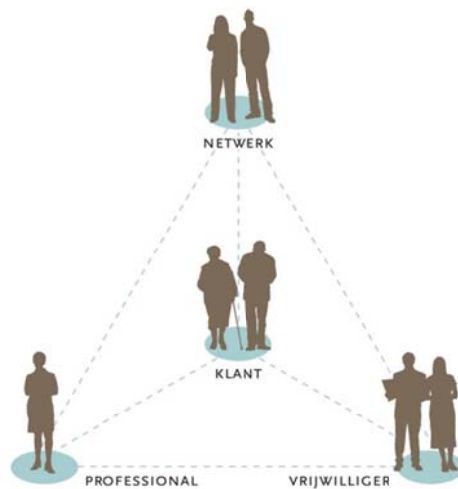
4.1 Meerjarenbeleid

De Waalboog verandert. Onze klanten, hun netwerk en de wereld om ons heen vragen iets anders van ons dan een aantal jaren geleden. Ouderen blijven langer thuis wonen, komen later bij ons en mét complexere zorgvragen. Tegelijkertijd zijn er minder middelen beschikbaar. Dit vormde aanleiding om het strategisch beleid van De Waalboog te herijken. In oktober 2016 heeft dit geresulteerd in het Strategisch ontwikkelplan 2016-2018.

Motto van het Strategisch ontwikkelplan is 'De Waalboog – zo thuis als maar kan'. Het ontwikkelplan vormt de basis voor de organisatieontwikkeling van De Waalboog. De route naar de stip op de horizon – de gewenste situatie – kent twee sporen:

- 1 financieel herstel en professionalisering van de bedrijfsvoering, en parallel hieraan
- 2 organisatieontwikkeling op de langere termijn: een nieuwe rol voor De Waalboog.

Om hieraan invulling te geven is een nieuw perspectief ontwikkeld. Uitgangspunt vormt de klant, die met zijn of haar netwerk én de vrijwilligers in het samenspel met de professionals écht centraal staat. De organisatiestructuur wordt hierop aangepast, het primaire proces (de directe zorg en behandeling) wordt dichterbij de bewoners georganiseerd. Locatiegericht integraal management vormt hierbij het uitgangspunt.

In onze visie zien wij – zoals in bovenstaand figuur aangegeven – zorg en behandeling als een samenspel tussen de klant, het netwerk, vrijwilligers en professionals. We doen het samen, ieder vanuit zijn eigen betrokkenheid, verantwoordelijkheid en mogelijkheden. We nemen niet over, maar vullen aan, vanuit onze professionele expertise. Hierbij staat de klant centraal. Dit betekent dat we voor elke klant maatwerk leveren en zo gezamenlijk bijdragen aan het ervaren welbevinden en de kwaliteit van hun leven. Onze kernwaarden Professioneel, Respectvol, Oprecht, Ondernemend en Verbindend zijn de basis voor ons handelen.

4.2 Algemeen beleid verslagjaar

In het verslagjaar is gewerkt aan de uitvoering van het Strategisch ontwikkelplan 2016-2018. Belangrijke onderwerpen die hierbij aan de orde zijn geweest zijn hieronder weergegeven voor de onderdelen 'cliënten', 'medewerkers' en 'bedrijfsvoering'.

Cliënten

- Inspectiebezoek Nijeveld

Op 11 april heeft onaangekondigd inspectiebezoek plaatsgevonden aan de locatie Nijeveld. De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft hierbij getoetst volgens het nieuwe toetsingskader dat ze begin 2017 heeft opgesteld in lijn met het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg. Geoordeeld is dat van de 16 normen waarop is getoetst 11x aan de norm werd voldaan, 4x grotendeels en 1x grotendeels niet aan de norm werd voldaan. Naar aanleiding van het bezoek is een verbeterplan opgesteld.

De inspecteurs hebben zich tijdens het bezoek positief uitgelaten. Ze gaven aan gezien te hebben dat er warme, persoonsgerichte zorg wordt geleverd en dat de cliënt gezien en gekend wordt. Zij zagen wel nog verbetermogelijkheden in het echt individueel raken van de cliënt. Opgevallen was dat er veel geïnvesteerd is in de inzet van verpleegkundigen op de afdelingen. Dit werd als een belangrijke voorwaarde voor goed zorg gezien.

- Bopz Imkerhof

In verband met een aanvraag voor uitbreiding van de BOPZ-erkenning voor de 6e en 7e etage van De Honinghoeve (de Imkerhof) heeft een bezoek van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) plaatsgevonden. Het inspectiebezoek is positief verlopen. De inspecteur heeft aangegeven dat de bewonersveiligheid en het borgen daarvan goed is aangepakt.

- Proeftuin cliënt en mantelzorger aan zet

Op twee afdelingen heeft de 'proeftuin cliënt en mantelzorger aan zet' plaatsgevonden, waarbij zoveel mogelijk de cliënten in regie zijn gezet door aan te sluiten bij wensen en mogelijkheden. Dit als vervolg/verdieping op de ingezette wijze van belevingsgericht werken. In de proeftuin zijn veel mooie dingen ontwikkeld en uitgetest die een *best practice* vormen voor andere afdelingen binnen De Waalboog en er aan bijdragen de cliënt en mantelzorger meer regie te geven.

- Samen Mooie Momentjes Maken

Vanuit het programma Waardigheid en Trots van staatssecretaris Van Rijn zijn sinds 2016 extra middelen beschikbaar gesteld. Het plan voor de inzet van deze middelen zijn verwerkt in 'Samen Mooie Momentjes Maken'. Ook in 2017 zijn met deze middelen veel Mooie Momentjes voor bewoners gecreëerd. Het geld is, in nauwe afstemming met CR en OR, vooral ingezet voor het op een nieuwe manier vormgeven van de dagbesteding waarbij de wensen en mogelijkheden van de cliënt centraal staan en in samenwerking met mantelzorgers en vrijwilligers zinnvolle dagbesteding wordt vormgegeven. Het project laat mooie resultaten zien.

- Extra gelden ouderenzorg

De overheid heeft in de tweede helft van 2017 landelijk 2,1 miljard euro extra voor de verpleeghuiszorg beschikbaar gesteld. Voor De Waalboog betekent dit dat we voor 2017 bijna 4 ton euro aan extra middelen hebben gekregen. Er is voor gekozen een belangrijk deel van dit budget in te zetten voor extra woonassistenten. Medewerkers die zich op de afdelingen bezighouden met lichte schoonmaakwerkzaamheden, dekken van tafels en begeleiden van de maaltijden, toezicht op de woongroep en gastvrijheid. Dit betekent een extra ondersteuning voor de zorgmedewerkers met zichtbare resultaten voor de bewoners.

- **Kwaliteitskader verpleeghuiszorg**

Begin 2017 is het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg van het Zorginstituut Nederland verschenen. Vanuit de verplichtingen vanuit het Kwaliteitskader zijn op de website van De Waalboog gegevens gepubliceerd over de personeelssamenstelling en zijn kwaliteitsgegevens aangeleverd aan het Zorginstituut. In bijeenkomsten per locatie is het kwaliteitskader besproken en is met elkaar gesproken over in hoeverre al voldaan wordt aan het kader, wat goed gaat en wat beter kan en welke verbetermaatregelen een plaats in het kwaliteitsplan moeten hebben. Verder is het kwaliteitskader besproken met artsen, zorgmanagers, de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de commissie Kwaliteit en Veiligheid van de Raad van Toezicht. Voor het einde van het jaar is het Kwaliteitsplan 2018 vastgesteld.

- **HKZ-audit**

Op 6, 7 en 8 november heeft de HKZ-audit gericht op hercertificering plaatsgevonden. De externe audit is positief verlopen en heeft geleid tot hercertificering van De Waalboog voor een nieuwe periode van drie jaar.

- **Evaluatie Wingerd**

De afdeling Wingerd voor mensen met dementie met ernstig probleemgedrag, die in 2016 samen met Pro Persona is gestart, is geëvalueerd. Geconcludeerd is dat de afdeling een waardevolle aanvulling is op het zorgaanbod in de regio. Daarnaast heeft de evaluatie een aantal verbeterpunten opgeleverd die opgepakt worden.

- **Toektoek**

In het verslagjaar zijn verschillende nieuwe initiatieven ontplooid, samen met andere organisaties. Een mooi voorbeeld hiervan is de Toektoek, een klein vervoermiddel waarmee mensen uit (de buurt van) het St. Jozefklooster en De Honinghoeve door vrijwilligers gehaald en gebracht kunnen worden naar de verschillende locaties. Hiermee wordt bijgedragen aan het verminderen van eenzaamheid en het makkelijker mogelijk maken om te blijven deelnemen aan allerlei activiteiten.

- **Gight**

Op De Honinghoeve is een proefproject gestart met een slim gidslicht (Gight) dat bewoners in het donker de weg wijst. Het gidslicht loopt langs de route van bed tot gang. Het lichtpad schakelt aan als een bewoner 's nachts uit bed stapt. De richting, drempels en obstakels op de route worden met verschillende kleuren extra aangeduid, hierdoor is het ook voor bewoners met oriëntatieproblemen gemakkelijk om de weg te vinden. Sensoren in het lichtpad detecteren wanneer een bewoner is gevallen, en doen melding bij een val naar een noodnummer van een verpleegkundige of verzorgende. Een mooie innovatie die naar verwachting veel voor onze bewoners kan opleveren.

- **Muurschildering Bosweg 250**

In samenwerking tussen kunstenaar Marloes Meijburg en bewoners van Bosweg 250 is een grijze muur omgetoverd tot een fraai natuurlijk landschap, een initiatief dat onder andere mogelijk is gemaakt door de Stichting Vrienden van De Waalboog. De muurschildering is een aanwinst voor de bewoners, bezoekers en gebruikers van Bosweg 250.

- **Betere zorg voor kwetsbare ouderen in Nijmegen**

Huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde (SO) in Nijmegen, waaronder SO's van De Waalboog, hebben samenwerkingsafspraken gemaakt en ondertekend. Hierdoor krijgen kwetsbare ouderen in Nijmegen en omgeving betere zorg. De afspraken maken duidelijk wie op welke momenten welke (eerstelijns)zorg verleent. Door deze betere samenwerking kunnen ouderen langer thuis de zorg krijgen die ze nodig hebben.

- Inzage zorgdossier

Via digitale inzage (CSS) kunnen sinds eind 2017 bewoners of hun vertegenwoordigers op elk moment, via internet, op een veilige manier in hun zorgdossier of dat van hun naaste meelezen. Opengesteld voor inzage zijn het zorgleefplan, de zorgkaart en zorgrapportages.

Medewerkers

- Reorganisaties

Vanuit de wens om diensten kwalitatief te verbeteren en efficiënter in te richten zijn voor de ondersteunende diensten Vastgoed en Facilitair en Financiën en Control reorganisatieplannen opgesteld. Voor de ondersteunende diensten Personeels- en organisatieontwikkeling en Informatisering en Innovatie zijn ontwikkelplannen verschenen. Binnen het Bestuursbureau is de functie infotheek/bibliotheek opgeheven. De OR en de CR hebben – in een aantal gevallen met kanttekeningen – positief geadviseerd over de voorgelegde organisatieveranderingen. Dit geldt ook voor de maatregelen die genomen moeten worden als gevolg van het per mei 2018 opzeggen door de congregatie SCJ van de dienstverleningsovereenkomst voor de locatie Heilig Hartklooster te Asten.

- Sociaal plan

Voor de reorganisaties van de ondersteunende diensten en de afbouw van het Heilig Hartklooster te Asten is met de vakbonden een sociaal plan overeen gekomen voor de periode 2017-2019. Uitgangspunt is dat medewerkers zoveel als mogelijk van werk naar werk worden geholpen. Daarnaast wordt medewerkers de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van een vroegtijdige vertrekregeling om daarmee de mobiliteit te stimuleren.

- Teamontwikkelplannen

Op het St. Jozefklooster is een start gemaakt met het teamondersteuningsplan. De interactieve trainingen zijn er op gericht om eenieder mee te nemen in het gedachtegoed van continue verbeteren en verbeterborden. Insteek is direct na de trainingen op de locatie ermee aan de slag te gaan, waarbij de getrainde medewerkers, met ondersteuning van het bureau, de overige teamleden meenemen. De ervaringen zijn zeer positief. In 2018 gaan andere teams op een vergelijkbare wijze aan de slag.

- Werving personeel

In toenemende mate is ook De Waalboog de krapte op de arbeidsmarkt gaan voelen. Met name voor de functies verzorgende IG en verpleegkundigen niveau 4 en 5 zijn er sectorbreed tekorten. De Waalboog heeft actief geworven voor nieuwe medewerkers via reguliere vacatures en door gebruik te maken van social media. Verder is de pool van WaalboogFlexWerk (WFW) uitgebreid naar ruim 100 medewerker om daarmee de inzet van uitzendkrachten terug te dringen. Gesprekken zijn gevoerd op locatieniveau rond het thema personele bezetting waarbij naast instroom nadrukkelijk ook ingegaan is op de thema's door-en uitstroom van medewerkers. Netwerken spelen in de huidige arbeidsmarkt een steeds voorname rol. De Waalboog is betrokken bij de werkgeversnetwerken WZW, de Werkgeverij en DNA. Gezamenlijk zijn initiatieven genomen om de situatie op de arbeidsmarkt te verbeteren, zoals het Actieplan Tekorten Gelderland.

- Gedragscode

De bestaande gedragscode voor medewerkers is herzien. Belangrijkste redenen om de code te herzien was dat het integriteitsbeleid vraagt om het meer expliciet opnemen van een aantal aan integriteit gerelateerd onderwerpen en het toenemend gebruik van social media en mobiele devices dat vraagt om het duidelijker vastleggen wat wel en niet mag. De code is nu ter instemming aan de OR voorgelegd.

- Slimmer roosteren

Een project is uitgevoerd gericht op het verbeteren van het proces en de uitvoering van het roosteren van medewerkers. Het project is gericht op het vergroten van de tevredenheid van medewerkers, te voldoen aan de opdracht vanuit de CAO ten aanzien van kantelen werktijden en het roosteren efficiënter te laten verlopen. Aan de hand van het project zijn vervolgens verschillende afdelingen aan de slag gegaan met andere manieren van (zelf) roosteren.

Bedrijfsvoering

- Transformatie organisatie

Gedurende het jaar zijn verschillende bijeenkomsten gehouden en acties ingezet gericht op transformatie van de organisatie. Inzet was toe te werken naar integraal locatiemanagement. Per locatie zijn multidisciplinaire taskforces opgericht en kwartiermakers zijn aangewezen om deze ontwikkeling mede vorm te geven. Met invoering van integraal management wordt beoogd nog beter, sneller en flexibeler aan te kunnen sluiten bij de vragen en behoeften van de cliënten van De Waalboog. Het doel is realisatie van wonen, zorg en behandeling 'zo thuis als maar kan'.

Met de transformatie wordt ook een ontwikkeling gemaakt naar het teruggeven van eigenaarschap aan de teams met bijbehorende bevoegdheden. Teams krijgen hiermee eigen regie en regelruimte. Het Rijnlands gedachtegoed van Jaap van der Mei wordt hierbij als uitgangspunt genomen, waarbij eigenaarschap en vakmanschap belangrijke begrippen zijn.

- Sociaal intranet

Begin van het jaar is een sociaal intranet geïmplementeerd. Met WIN (Waalboog IntraNet) wordt kennis gedeeld en kan iedereen elkaar op de hoogte houden van het dagelijks nieuws en ontwikkelingen. WIN is positief ontvangen en een groot deel van de medewerkers maakt er gebruik van.

- Social media

De Waalboog is meer in gaan zetten op social media. Nieuwsberichten, activiteiten en vacatures worden actief gedeeld op Facebook, Twitter en LinkedIn.

- Huisstijl

Het motto van De Waalboog 'Zo thuis als maar kan' is doorgevoerd in de huisstijl. Daarbij is gekozen voor een modernere en frissere uitstraling. Verschillende communicatiemiddelen zijn overgezet in de nieuwe huisstijl, zoals briefpapier, enveloppen, visitekaartjes, folders en andere materialen. In het kader van het doorontwikkelen van de communicatiestrategie zijn een kwalitatief doelgroeponderzoek, een klantreis en een middeleninventarisatie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn richtinggevend voor inhoud, vorm en inzet van te ontwikkelen middelen.

- Integriteitsspel

In het kader van het integriteitsbeleid is een integriteitssessie voor MT-leden, zorgmanagers en leidinggevendenden gehouden. Aan de hand van een spel zijn dilemma's besproken en is gediscussieerd over hoe om te gaan met verschillende integriteitsonderwerpen.

- Risico analyse informatiebeveiliging en privacy

Binnen De Waalboog gaan medewerkers voortdurend met vertrouwelijke gegevens om, zowel van cliënten als van medewerkers. Deze gegevens moeten altijd beschermd worden en mogen niet in verkeerde handen vallen. Privacy en fysieke beveiliging zijn dan ook belangrijke onderwerpen waarvan we zeker moeten zijn dat deze op orde zijn. Dit wordt nog eens extra ingegeven door nieuwe Europese wetgeving (AVG). Om te kijken of we deze zaken goed geregeld hebben is een scan uitgevoerd en zijn aanvullende maatregelen geformuleerd die opgepakt worden.

- **Vastgoedontwikkelingen**

Begin 2017 is een nieuw Huisvestingsplan voor De Waalboog vastgesteld. Onderdeel hiervan vormen onder andere de nieuwbouwplannen voor de locatie Joachim en Anna en ontwikkeling van locaties in de wijk waarbij een andere partij het vastgoed ontwikkelt en De Waalboog huurt om daar zorg en behandeling te gaan bieden. Een financiële verkenning is uitgevoerd van de huisvestingsplannen in de vorm van een zogenaamde businesscase vastgoed. Met deze financiële onderbouwing zijn verkennende gesprekken met banken gevoerd. Daarnaast heeft een marktconsultatie plaatsgevonden met mogelijke investeerders om de interesse te peilen in verband met het voorgenomen afstoten van enkele panden.

- **Uitbreiding plaatsen De Honinghoeve**

Op Kleinschalig Wonen (KSW) op De Honinghoeve zijn zes extra bewonerskamers gerealiseerd. Hiermee is de totale capaciteit vergroot. Dit geeft meer flexibiliteit en meer mogelijkheden om de afspraken met het Zorgkantoor te realiseren. Mede op basis van input vanuit een bijeenkomst met bewoners en vertegenwoordigers zijn de bouwplannen uitgevoerd.

- **Huisvesting studenten**

Op de locatie Nijeveld zijn drie studenten in ruil voor 30 uur dienstverlening per maand komen wonen. De studenten vervullen een belangrijke rol in het ondersteunen bij activiteiten en het bezetten van de receptie buiten kantooruren.

- **Statushouders Nijeveld**

De derde verdieping van de hoogbouw Nijeveld is verhuurd aan twintig statushouders. Met de nieuwe bewoners is bekeken of ze interesse hebben om vrijwilligerswerk bij ons te doen. Dit heeft tot verschillende mooie initiatieven geleid. Zo kookt een statushouder mee op een afdeling en helpen statushouders mee bij bewonersactiviteiten.

4.3 Algemeen kwaliteitsbeleid

Kwaliteitsmanagementsysteem

Het kwaliteitsmanagementsysteem HKZ vormt uitgangspunt van het kwaliteitsbeleid van De Waalboog. HKZ is geen doel op zich, maar een middel om te werken aan het realiseren van beleidsdoelstellingen en verdere kwaliteitsverbetering. Het continu verbeteren staat centraal in het kwaliteitsbeleid. Plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van vastgestelde doelstellingen wordt door een systeem van Planning & Control (P&C) in de organisatie geborgd. Monitoring vindt plaats door interne metingen, interne audits, externe audits (certificering door Lloyds) en onderzoeken die door externe bureaus worden uitgevoerd.

De Waalboog is HKZ-gecertificeerd voor de locaties Joachim en Anna, de dagbehandeling Villa Villandry, woonzorgcentrum Nijeveld, St. Jozefklooster en De Honinghoeve. In het verslagjaar heeft twee keer een externe audit plaatsgevonden door de uitvoerende organisatie Lloyd's Register Quality Assurance. De audit in november heeft geresulteerd in hercertificering voor een nieuwe periode van drie jaar.

Klanttevredenheid

De klanttevredenheid is op verschillende manieren gemeten. Een van de manieren is het afnemen van 'nazorgvragenlijsten', waarmee gevraagd wordt hoe klanten en/of eerste contactpersonen de zorg- en dienstverlening hebben ervaren. De enquête wordt verstuurd drie weken na zorgbeëindiging. De rapportage laat belangrijke positieve resultaten zien. Klanten en vertegenwoordigers hebben zich over een groot aantal onderwerpen positief uitgelaten. Ook bij de open vragen zijn veel waardevolle woorden 'gesproken'.

De Net Promotor Score is met 30,2 iets lager dan de score in 2016 (31,7). Naast positieve zaken laten de resultaten ook belangrijke verbeterpunten zien. Deze hebben te maken met: passende activiteiten, voldoende activiteiten, onderlinge omgang, schoonmaak, voldoende personeel en genoeg tijd voor de bewoner. Daarnaast zijn als aandachtspunt aangemerkt hulp bij het eten, maaltijden en gezelligheid.

De individuele vragenlijsten worden na binnenkomst gescand en naar de zorgmanager van de betreffende afdeling gestuurd. Hiermee vindt directe feedback plaats van positieve punten en verbeterpunten en kan de zorgmanager zo nodig direct maatregelen nemen. Daarnaast vormen de verbeterpunten onderwerp van de Waalboogbrede verbeterprojecten.

Zorgkaart Nederland wordt landelijk steeds meer gezien als een belangrijk instrument om klanttevredenheid te meten. Via de website en het cliëntenblad wordt gewezen op de mogelijkheid om de waardering op Zorgkaart achter te laten. Gemiddeld scoort De Waalboog voor de verschillende locaties een 7,5 op Zorgkaart.

Klachten

Binnen De Waalboog is een (interne) cliëntenvertrouwenspersoon werkzaam. Hier kunnen bewoners en familieleden terecht met klachten en suggesties voor verbetering van de zorg- en dienstverlening. In het verslagjaar zijn door de Cliëntvertrouwenspersoon 33 klachten behandeld. Hiermee is het aantal klachten iets lager dan het jaar ervoor toen 36 klachten zijn ingediend. Registratie laat zien dat het merendeel van de klachten te maken heeft met het niet nakomen van afspraken, cliëntveiligheid, communicatie/ informatie en bejegening. Het merendeel van de afgesloten klachten is naar tevredenheid van de klachtindieners afgehandeld.

De Waalboog is aangesloten bij De Geschillencommissie Verpleging Verzorging en Thuiszorg. Er zijn geen geschillen ingediend bij de commissie.

Kwaliteitsjaarverslag

Begin 2017 is het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg van het Zorginstituut Nederland verschenen. Vanuit de verplichtingen vanuit het Kwaliteitskader zijn op de website van De Waalboog gegevens gepubliceerd over de personeelssamenstelling en zijn kwaliteitsgegevens aangeleverd aan het Zorginstituut. In bijeenkomsten per locatie is het kwaliteitskader besproken en is met elkaar gesproken over in hoeverre al voldaan wordt aan het kader, wat goed gaat en wat beter kan en welke verbetermaatregelen een plaats in het kwaliteitsplan moeten hebben. Verder is het kwaliteitskader besproken met artsen, zorgmanagers, de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de commissie Kwaliteit en Veiligheid van de Raad van Toezicht. Op basis hiervan is voor 2018 een Kwaliteitsplan opgesteld. Over 2017 wordt een separaat kwaliteitsjaarverslag gepubliceerd.

4.4 Personeelsbeleid

Arbeidsmarktprobleem

Ook De Waalboog is in 2017 de krapte op de arbeidsmarkt gaan merken. Door uitstroom van medewerkers en onvoldoende instroom om dit te compenseren ontstonden er moeilijk te vervullen vacatures. Aan het einde van het verslagjaar waren er 16 vacatures, waarvan 15 moeilijk vervulbare vacatures voor verzorgenden en verpleegkundigen. In totaal zijn in het verslagjaar 66 zorggerelateerde vacatures en 12 vacatures voor overige functies geweest.

De instroom bedroeg 68 fte medewerkers en de uitstroom 65 fte medewerkers.

Het is steeds lastiger om vacatures voor zorgmedewerkers ingevuld te krijgen. Met name voor de functies verzorgende IG en verpleegkundigen niveau 4 en 5 zijn er sectorbreed tekorten. De Waalboog heeft actief geworven voor nieuwe medewerkers via reguliere vacatures en door gebruik te maken van social media. Verder is de pool van WaalboogFlexWerk (WFW) uitgebreid naar ruim 100 medewerker om daarmee de inzet van uitzendkrachten terug te dringen. Gesprekken zijn gevoerd op locatieniveau rond het thema personele bezetting waarbij naast instroom nadrukkelijk ook ingegaan is op de thema's door-en uitstroom van medewerkers. Netwerken spelen in de huidige arbeidsmarkt een steeds voornamere rol. De Waalboog is betrokken bij de werkgeversnetwerken WZW, de Werkgeverij en DNA. Gezamenlijk zijn initiatieven genomen om de situatie op de arbeidsmarkt te verbeteren, zoals het Actieplan Tekorten Gelderland.

Sociaal Plan

Voor de reorganisaties van de ondersteunende diensten en de afbouw van het Heilig Hartklooster te Asten is met de vakbonden een sociaal plan overeen gekomen voor de periode 2017-2019. Uitgangspunt is dat medewerkers zoveel als mogelijk van werk naar werk worden geholpen. Daarnaast wordt medewerkers de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van een vroegtijdige vertrekregeling om daarmee de mobiliteit te stimuleren.

Ziekteverzuim

Het verzuim bedroeg gemiddeld 6,7%, een stijging ten opzichte van het jaar ervoor (6,3%). Met name binnen het facilitaire deel is, mede als gevolg van persoonlijke complexe omstandigheden in combinatie met de veranderingopgave, sprake van een relatief hoog ziekteverzuim.

Om het verzuim terug te dringen zijn maatregelen getroffen, onder andere scholing voor leidinggevendenden over verzuimbegeleiding. Het verzuimbeleid wordt verder aangescherpt gericht op reductie van het verzuim.

Vrijwilligers

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol voor De Waalboog en zijn bewoners. Eind 2017 waren binnen de verschillende locaties van De Waalboog totaal 513 vrijwilligers actief, een stijging van 52 vrijwilligers ten opzichte van het jaar ervoor. Een groot aantal vrijwilligers biedt ondersteuning op een afdeling, onder andere in de dagbesteding. Ook kent De Waalboog een groot aantal bezoeker-vrijwilligers die regelmatig een of meerdere bewoners bezoeken. Verder zijn vrijwilligers werkzaam als chauffeur, als gastvrouw/ gastheer in het restaurant en in de winkel. Om waardering uit te spreken voor het werk van de vrijwilligers is op 28 november 2017 een bedankdag gehouden.

4.5 Toekomstparagraaf

De wereld van de ouderenzorg is sterk in beweging. Eigen regie van de klant – in samenspraak met mantelzorg en vrijwilligers – en welbevinden staan steeds meer voorop. De zorgvraag van ouderen verandert, waarbij sprake is van een steeds grotere diversiteit aan wensen en behoeften. De instroom van nieuwe bewoners is minder vanzelfsprekend dan in het verleden. Minder snel wordt een verblijfsindicatie afgegeven waardoor nieuwe bewoners op een later moment bij ons komen wonen, de zorg daardoor complexer en de gemiddelde verblijfstijd korter. Het aantal crisisplaatsingen is toegenomen. Ook in financieel opzicht ontstaan er meer onzekerheden. De normatieve huisvestingscomponent wordt op termijn onderhandelbaar. De algehele verwachting is dat scheiden van wonen en zorg ook voor de hogere ZZP's ingevoerd gaat worden.

Flexibiliteit en innovatie worden steeds belangrijker om goed en tijdig te kunnen anticiperen op bovengenoemde ontwikkelingen. In het kader van het Strategisch ontwikkelplan 2016-2018 wordt invulling gegeven aan verdere vernieuwing van de zorg, aanpassing van de bedrijfsvoering en het zorgen voor een passende woonomgeving. Hierbij wordt meer ingezet op samenwerking met andere partijen.

Met de invoering van integraal locatiemanagement wordt in 2018 beoogd nog beter, sneller en flexibeler aan te kunnen sluiten bij de vragen en behoeften van de bewoners van De Waalboog. Het doel is realisatie van wonen, zorg en behandeling 'zo thuis als maar kan'.

Met een transformatie van de organisatie wordt een ontwikkeling gemaakt naar het geven van meer eigenaarschap aan de teams met bijbehorende bevoegdheden. Teams krijgen hiermee eigen regie en regelruimte. Het Rijnlands gedachtegoed van Jaap van der Mei wordt hierbij als uitgangspunt genomen als basis voor de ontwikkeling naar krachtige teams. Teams, waarbij eigenaarschap en vakmanschap belangrijke begrippen zijn. In 2018 wordt deze ontwikkeling verder begeleid.

De nadrukkelijke opgave hierbij is, conform het strategisch ontwikkelplan, de ondersteunende processen efficiënter en effectiever in te richten ten behoeve van de krachtige teams.

De ondersteuning van de vernieuwde werkwijzen met integrale management informatiesystemen en applicaties is daarbij een grote opgave gebleken en zal in de komende jaren nog forse investeringen vragen.

Door te starten met onder andere het project Tech@doptie worden voorbereidingen getroffen om technologie in de toekomst makkelijker faciliterend en onderdeel te laten zijn van de zorgprocessen.

Plannen voor nieuwbouw op de locatie Joachim en Anna worden verder uitgewerkt. Dit zal resulteren in forse investeringen waarvoor financiering gevonden moet worden. Daarnaast wordt samen met andere partijen gewerkt aan het realiseren van een aantal kleinschalige woonzorgprojecten in wijken van Nijmegen met weinig voorzieningen. Concreet gaat het om de projecten Doddendaal, Vossenlaan en Agnetenweg. Hierbij wordt de vastgoedontwikkeling bij een andere partij gelegd.

In 2018 wordt uitvoering gegeven aan het Kwaliteitsplan 2018 dat is opgesteld naar aanleiding van het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg. Het recent verschenen Programma Kwaliteit Verpleeghuiszorg 'Thuis in het verpleeghuis' van minister De Jong ligt in lijn hiermee.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt als aanleiding gezien om het beleid ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy verder aan te scherpen. In dit kader wordt ook een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld.

Aantrekkelijk werkgeverschap is een thema dat nadrukkelijk in 2018 op de agenda staat. Alles wordt er aan gedaan om de tevredenheid van medewerkers te vergroten en om voor medewerkers een fijne en boeiende werkgever te zijn en hiermee het aantal vacante functies te reduceren. Ook is het terugdringen van het verzuim hierbij een belangrijk aandachtspunt.

4.6 Financieel beleid

De Waalboog wil een betrouwbare en duurzame partner zijn voor haar cliënten, medewerkers, vrijwilligers, toeleveranciers, financiers, regelgevende instanties en andere belanghebbenden. Een van de randvoorwaarden hiervoor is dat De Waalboog een financieel gezonde en sterke organisatie is en blijft.

Ultimo 2017 beschikt De Waalboog over een eigen vermogen van ruim 40% van de jaaromzet. Het resultaat 2017 is € 468.469,- positief. De bestemming van dit resultaat is als volgt:

Reserve aanvaardbare kosten	€ 212.900
Bestemmingsreserve innovatiemiddelen	-€ 124.337
Bestemmingsreserve vooruit ontvangen budget	-€ 52.682
Bestemmingsreserve extra inzet 2018	€ 300.000
Algemene reserve (resultaat deelneming)	€ 108.812
Algemene reserve (aanleunwoning)	€ 23.776

Het genormaliseerde resultaat (resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten) voor 2017 bedroeg € 3,4 miljoen positief.

De Waalboog is ultimo 2017 een financieel gezonde instelling en is sinds 2011 lid van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Het WfZ-lidmaatschap staat garant voor een gezonde, financiële huishouding en bedrijfsvoering van De Waalboog jegens derden, in het bijzonder richting financiële instellingen. Per 31 december 2017 is ruim € 13,8 miljoen van de langlopende leningen geborgd door het WfZ. Het Waarborgfonds heeft aangegeven dat zij bij toekomstige investeringen er vanuit gaat dat instellingen tenminste 25% ongeborgd financieren. Van onze huidige leningenportefeuille is ultimo 2017 30% ongeborgd.

De risico's voor zorginstellingen zijn in de afgelopen jaren toegenomen, onder meer door:

- de invoering van de normatieve huisvestingscomponent (volledige NHC-financiering per 1-1-2018) en de onderhandelbaarheid van de normatieve huisvestingscomponent;
- het ingezette overheidsbeleid 'scheidend wonen en zorg', waarbij de voorgenomen extramuralisering en omzetting van plaatsen lichte zorg naar zware zorg wordt beperkt zonder extra zorgmiddelen;
- aanscherping van het inkoopbeleid door financiers en toegenomen concurrentie;
- opsplitsing van zorgfinanciers. Stichting De Waalboog wordt gefinancierd door WLZ, ZVW, WMO en subsidieregeling.
- Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, met name krapte bij verplegende en verzorgende beroepen en medische staf.

Daarnaast staat De Waalboog aan de vooravond van een ingrijpende ontwikkeling in vastgoed(beleid), waaronder de nieuwbouw Joachim & Anna, de ontwikkeling van een drietal locaties in de wijken (in samenwerking met woningbouwvereniging en/of projectontwikkelaars) en de verkoop van een aantal panden.

Stichting De Waalboog probeert met gericht beleid de financiële continuïteit te borgen en risico's te beperken. Speerpunten van dit beleid zijn o.a. flexibilisering van personeel(skosten), duurzaam en flexibel vastgoedbestand, lean ingerichte overhead, streven naar het toegroeien van een norm van 2% rendement op de zorgexploitatie (o.a. door inzet van kosten binnen de ZZP-financiering).

Een ander belangrijke bepalende factor voor de continuïteit is de liquiditeitspositie. Sturing op kasstromen en financieringsbehoefte zijn een belangrijk aandachtspunt bij onze financiële beleidsontwikkeling en beheersing. Ook vindt hierover periodiek afstemming met de ING bank plaats.

Belangrijke voorwaarde is dat Stichting De Waalboog voldoet aan de met de banken afgesproken ratio's. In de onderstaande tabel treft u een overzicht van de DSCR en vermogenspositie, vergeleken met de normen die in de bankconvenanten zijn opgenomen.

	Waarde ult. 2017	Norm
DSCR	2,35	> 1,20
Solvabiliteit	47,3%	> 25%

Begin 2017 is door De Waalboog een impairmentonderzoek uitgevoerd op basis van de laatste productieafspraken en ZZP-mix, de bijgewerkte capaciteitsplanning en de daarbij behorende investeringen en afschrijvingen.

Zo wordt er meerjarig getoetst en periodiek gerapporteerd of de geplande initiatieven passen binnen de financiële kaders en/of financiële ratio's. De uitkomst van het impairmentonderzoek is dat er op stichtingsniveau geen sprake is van een impairment.

Daarentegen heeft er in 2017 wel extra afschrijving plaatsgevonden op de volgende panden:
Locatie Joachim en Anna (€ 0,7 miljoen), als gevolg van sloop van het pand vanaf 2019
Locatie Sint Jozefklooster (€ 0,4 miljoen), als gevolg van geplande verkoop van het pand
Locatie Villa Villandry (€ 0,1 miljoen), als gevolg van geplande verkoop van het pand

Administratieve organisatie en Interne controle (AO/IC)

Er is maandelijks integrale stuurinformatie op instellings-, dienst- en locatieniveau beschikbaar. Niet alleen adequate stuurinformatie is essentieel voor de organisatie, een goed werkende interne controlefunctie is eveneens van groot belang.

In 2017 en begin 2018 is door de interne controlefunctionaris van De Waalboog periodiek een interne controle uitgevoerd met de daarbij behorende rapportage van de bevindingen. .

In 2017 is een verbeterplan gerealiseerd voor de belangrijkste processen en randvoorwaarden van het financieel management. De speerpunten van dit plan waren o.a.:

- Opstellen van een meerjaren businesscase, waarin de effecten van het vastgoedbeleid zijn verwerkt en gepaard gaan met een passende financieringsstructuur.
- Verbetering van de managementinformatie, waarbij met name aandacht voor een goede verantwoording tussen de verschillende managementlagen.
- Verder uitwerken en inbedden van de businesscontrolfunctie. Ontwikkeling van past control naar future control.
- Doorontwikkeling treasuryfunctie en -beleid.
- Herinrichten en verbeteren van de belangrijkste financiële en administratieve processen.
- Herinrichting van het team financiën en control, waarbij met name aandacht voor het verbreden van de functies (borging continuïteit), kennis en kunde moet passen binnen de gestelde eisen, efficiency.

De doelen m.b.t. de genoemde speerpunten zijn in 2017 voor een groot deel gerealiseerd. In 2018 wordt de afronding van de plannen voorzien.

Nadere toelichting op het geconsolideerde resultaat

De geconsolideerde resultatenrekening sluit met een positief exploitatieresultaat van € 468.000,-. Het resultaat is als volgt opgebouwd en bestemd:

- Het resultaat uit (Wlz-)bedrijfsvoering bedraagt € 213.000 positief en is toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten.
- Met de verdeling van het resultaat is aan de bestemmingsreserve vooruit ontvangen budget € 53.000 onttrokken. Deze reserve biedt De Waalboog de mogelijkheid projecten met betrekking tot het welzijn van haar bewoners uit te voeren.
- Met de verdeling van het resultaat is de bestemmingsreserve extra inzet 2018 gecreëerd (€ 300.000).
- De resultatenrekening van De Waalboog Vastgoed BV sluit met een positief exploitatieresultaat van € 109.000. Dit positieve resultaat is bij de consolidatie toegevoegd aan de algemene reserve als onderdeel van het niet-collectief gefinancierde vermogen.
- De niet-WTZi gefinancierde aan- en inleunwoningen bij locatie De Honing-hoeve genereerden per saldo een positief resultaat van € 24.000. Dit positieve resultaat is bij de consolidatie toegevoegd aan de algemene reserve als onderdeel van het niet-collectief gefinancierde vermogen.

Het positieve resultaat 2017 t.o.v. 2016 valt te verklaren doordat de totale bedrijfsopbrengsten van De Waalboog zijn toegenomen in 2017 met een bedrag van € 1.600.000. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door een hoger zzp budget door hogere prijsafspraken € 1.200.000 en toekenning van extra middelen € 400.000.

De personeelskosten en overige bedrijfskosten zijn vrijwel gelijk gebleven t.o.v. 2016. De sociale premies en pensioenpremies zijn gedaald in 2017 met € 450.000.

II JAARVERSLAGGEVING 2017

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	€ 44.331.219	€ 47.645.838
Totaal vaste activa		€ 44.331.219	€ 47.645.838
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	3	€ 82.985	€ -
Debiteuren en overige vorderingen	4	€ 1.053.245	€ 1.476.274
Liquide middelen	5	€ 680.907	€ 683.686
Totaal vlottende activa		€ 1.817.137	€ 2.159.960
Totaal activa		€ 46.148.356	€ 49.805.798
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	6	€ 159	€ 159
Bestemmingsreserves		€ 677.738	€ 554.757
Bestemmingsfondsen		€ 16.231.828	€ 16.018.928
Algemene en overige reserves		€ 1.479.820	€ 1.347.232
Totaal groepsvermogen		€ 18.389.545	€ 17.921.076
Vorzieningen	7	€ 2.401.549	€ 1.632.979
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	€ 17.267.358	€ 19.868.637
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	3	€ -	€ 133.124
Overige kortlopende schulden	9	€ 8.089.904	€ 10.249.982
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		€ 8.089.904	€ 10.383.106
Totaal passiva		€ 46.148.356	€ 49.805.798

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017	2016
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	12	€ 42.934.725	€ 39.787.799
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	13	€ 1.186.288	€ 2.508.256
Overige bedrijfsopbrengsten	14	€ 3.039.980	€ 3.263.041
Som der bedrijfsopbrengsten		€ 47.160.993	€ 45.559.096
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	€ 33.031.905	€ 33.841.497
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	€ 4.372.839	€ 3.091.898
Overige bedrijfskosten	17	€ 8.368.500	€ 8.209.831
Som der bedrijfslasten		€ 45.773.244	€ 45.143.226
BEDRIJFSRESULTAAT		€ 1.387.749	€ 415.870
Financiële baten en lasten	18	€ 919.280	€ 976.660
RESULTAAT BOEKJAAR		€ 468.469	€ -560.790

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2017	2016
Toevoeging/ (onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	€ 212.900	€ -816.874
Bestemmingsreserve (Innovatiemiddelen)	€ -124.337	€ -154.337
Bestemmingsreserve (Vooruitontvangen budget)	€ -52.682	€ 300.000
Bestemmingsreserve (Extra inzet 2018)	€ 300.000	€ -
Algemene reserve (Resultaat Deelneming/ aanleunwoning)	€ 132.588	€ 110.421
	€ 468.469	€ -560.790

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat		€	1.387.749	€	415.870
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	€	4.288.635	€	3.351.349
- mutaties voorzieningen	11	€	768.570	€	979.991
			€ 5.057.205		€ 4.331.340
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	7	€	423.029	€	510.316
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	€	-216.113	€	-1.321.554
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	€	-2.073.929	€	605.552
- kortlopend bankkrediet	13	€	-	€	622.761
			€ -1.867.013		€ 417.075
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			€ 4.577.941		€ 5.164.285
Ontvangen interest	24	€	156	€	1.444
			€ 156		€ 1.444
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			€ 4.578.097		€ 5.165.729
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringsmateriële vaste activa	2	€	-1.045.044	€	-1.707.001
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			€ -1.045.044		€ -1.707.001
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	12	€	-2.601.279	€	-2.601.279
Betaalde interest	13	€	-934.553	€	-980.680
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			€ -3.535.832		€ -3.581.959
Mutatie geldmiddelen			€ -2.779		€ -123.231
Stand geldmiddelen per 1 januari	9	€	683.686	€	806.917
Stand geldmiddelen per 31 december	9	€	680.907	€	683.686
Mutatie geldmiddelen			€ -2.779		€ -123.231

Toelichting:

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen, Groesbeekseweg 327, 6523 PA Nijmegen, geregistreerd onder kamer van koophandel identificatienummer 09103258, heeft de katholieke identiteit en heeft ten doel het zonder winstoogmerk en het met respect voor ieders levensbeschouwing aanbieden van huisvesting, begeleiding, verzorging, verpleging, behandeling en diensten en onderzoek, alsmede van intra-, semi-, trans- en extramurale ondersteuning, ten behoeve van personen die daar aantoonbaar behoefte aan hebben.

Groepsverhoudingen

Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen staat aan het hoofd van een groep van rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van artikel 2:379 en 2:414 van het Burgerlijk Wetboek is onderstaand opgenomen:

Geconsolideerde maatschappijen:

Naam	Statutaire Zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
Waalboog Vastgoed BV	Nijmegen	100% direct
Waalboog Pompstation BV	Nijmegen	100% indirect

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting De Waalboog zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting De Waalboog. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is overeenkomstig de regeling verslaggeving WTZi opgesteld in overeenstemming met Boek 2, Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek (met uitzondering van de paragrafen 1, 11 en 12) en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, waaronder richtlijnen 655.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Met de sturing op liquiditeiten en het kasstromen, zoals we die in 2017 hebben ingezet, zijn we er in geslaagd om onze liquiditeitspositie te verbeteren. Met ingang van 1 januari 2018 is onze rekening courantkrediet conform afspraak weer teruggebracht naar € 3,5 miljoen. Deze faciliteit is voldoende om in 2018 in onze kredietbehoefte te voorzien. Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat uitgezonderd mei 2018 er sprake is van een positief saldo. De kredietfaciliteit is voldoende om liquiditeitspositie te borgen.

In de zomervakantie van 2018 is de haalbaarheidsstudie van de nieuwbouw Joachim en Anna afgerond. Op dat moment zullen we onze businesscase aanpassen aan de conclusies uit de haalbaarheidsstudie (o.a. aan verwachte bouwsom en doorlooptijd van de nieuwbouw) en de financieringsvraag opstellen en aan een aantal banken voorleggen. Doel is om eind 2018 een akkoord te hebben over de korte en lange termijn financiering van de nieuwbouw en werkkapitaal en daarmee onze liquiditeitspositie voor de komende jaren te borgen.

Daarnaast is voor 2018 de verwachting dat de financiële ratio's nagenoeg gelijk zullen blijven en het resultaat over 2018 positief zal zijn. Op grond van het bovengenoemde is de raad van bestuur van mening dat er geen onzekerheid bestaat over de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten en derhalve is de jaarrekening 2017 opgesteld op basis van going concern.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Waardering vastgoed
- Voorzieningen

Segmentering

Vanwege het zeer geringe belang van de dienstverlening in het kader van de Wmo, Zvw en aanleunwoningen is geen segmentering aangebracht.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vaste activa zijn beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter.

Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren, of de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De Waalboog beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge de Wlz. Voor dit vastgoed zijn met ingang van 2012 de bekostigingsregels ingrijpend gewijzigd. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging.

Hierbij geldt een overgangstermijn van 6 jaar (tot en met 2017) waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg, is geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan heeft De Waalboog overeenkomstig RJ 121 getoetst of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

De Waalboog heeft de directe opbrengstwaarde bij verkoop, en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroom-genererende eenheden (locaties), en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de toekomstige kasstromen zijn:

- De gehanteerde levensduur is op basis van economische grondslagen vastgesteld. Gebouwen 50 jaar, startkosten 40 jaar, installaties en terreinvoorzieningen 20 jaar. De gemiddelde gewogen afschrijving van de activa in totaal bedraagt 33 jaar. Er zijn geen restwaarden berekend.
- Een gemiddelde bezettingsgraad van 98%.
- De groei en samenstelling van de cliëntenpopulatie is gebaseerd op de meerjaren-capaciteitsplanning van Stichting De Waalboog, waarin zowel het volume als de prijs c.q. zorgzwaarte voor de komende 10 jaar cijfermatig en inhoudelijk zijn uitgewerkt.
- Uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2016 tot en met 2025, en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2018 tot aan einde levensduur. Bij de berekening hiervan is rekening gehouden met de effecten van de overgangsregeling 2015-2017.
- Een indexeringsvoet voor NHC's en voor inflatie is toegepast.
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden. De jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen worden in 10 jaar afgeschreven, incidentele instandhouding dan wel renovaties worden afgeschreven in 20 jaar.
- Een disconteringsvoet van 5,25% is toegepast.

De instelling heeft in het boekjaar een nieuw strategisch vastgoedbeheer vastgesteld waarbij de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde van panden zijn herijkt. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingstermijn van gebouwen is aangepast van 20 jaar naar 2 jaar (en/of rekening houdend met een eventuele restwaarde). Voor delen van de gebouwen die een kortere gebruiksduur hebben wordt ook een kortere termijn gehanteerd (componentenbenadering).

Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in het boekjaar met € 1.226.000 toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

Terreinvoorzieningen:	5		
Gebouwen (WTZi):	2	2,5	5
Gebouwen (niet-WTZi):	5 lin.	6,9 ann.	
Verbouwingen:	5		
Semi permanente gebouwen:	20		
Installaties:	5	10	
Trekkingsrechten:	5	12,5	
Instandhouding:	10		
Inventaris:	10	20	
Vervoermiddelen:	20		
Automatisering:	20	33	

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

Materiële vaste activa welke gesloopt zijn terwijl deze nog boekwaarde vertegenwoordigen, worden onder financiële vaste activa gepresenteerd voor zover toekomstige bekostiging voorziet in dekking van het boekwaardeverlies. Voor de waardering wordt verwezen naar hetgeen is vermeld onder de materiële vaste activa.

Vorraden

De waardering van de voorraad wordt, onder meer vanwege het beperkte materieel belang, op nihil gesteld.

Financiële instrumenten

Voor de financiële instrumenten verwijzen we naar paragraaf 10 van de geconsolideerde balans.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen met een langlopend karakter worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De periodieke verhoging in geval van contante waarde is gepresenteerd als een dotatie aan de voorziening. De overige voorzieningen worden nominaal gewaardeerd.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening voor uitgestelde beloningen betreft een voorziening voor jubileumuitkeringen bij 12½-, 25- en 40-jarig dienstverband en bij pensionering, uit hoofde van CAO-bepalingen en gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 3%. Bij de berekeningen is uitgegaan van een pensioen gerechtigde leeftijd van 67 jaar.

Voorziening langdurige zieken

De voorziening langdurige zieken heeft betrekking op medewerkers die gedurende het eerste jaar 100% en gedurende het tweede jaar 70% recht hebben op doorbetaling salaris. Deze voorziening wordt getroffen voor langdurig zieke werknemers van wie vrijwel zeker is dat zij niet meer terugkeren in het arbeidsproces. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening nabetaling ORT 2012 – 2016

De voorziening ORT-vakantiedagen is in 2016 gevormd in verband met afspraken die voortkomen uit de nieuwe cao VVT 2016 – 2018 inzake de ORT-uren over vakantiedagen over de periode 2012 t/m 2016. De voorziening is bepaald op basis van de verwachte nabetaling van ORT-uren over de periode 2012 tot en met 2016. De voorziening bestaat uit een verwachte verplichting voor medewerkers die in dienst zijn en een verwachte verplichting voor medewerkers die niet meer in dienst zijn bij De Waalboog maar die mogelijk nog aanspraak maken op deze ORT-regeling. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening Organisatie ontwikkeling

De voorziening organisatie ontwikkeling is in 2017 gevormd in verband met de voorgenomen organisatie ontwikkelingen in de komende jaren. De voorziening is bepaald op basis van de te verwachten lasten voortkomend uit de ontwikkelingen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden bij eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde. Na eerste waardering worden de langlopende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden na eerste waardering gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De kortlopende schulden betreffen schulden korter dan één jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar met inachtneming van de reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben uitgaande van historische kosten.

Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn. Baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren waaronder budgetaanpassingen, die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op

balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslag vergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

De Waalboog heeft voor haar werknemers de pensioenregeling ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (de pensioenuitvoerder). De pensioenregeling kwalificeert als een “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren op basis van een middelloonregeling. De stichting betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever en de helft door de werknemer wordt betaald. Indexering vindt plaats afhankelijk van de dekkingsgraad.

De dekkingsgraad bedraagt per december 2017 101,1% (bron:www.pfzw.nl). De minimaal vereiste dekkingsgraad is 105%.

De Waalboog heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

De Waalboog heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een “verplichting aan de pensioenuitvoerder”.

Dit houdt in dat in de resultatenrekening een pensioenlast is opgenomen gelijk aan de over het boekjaar verschuldigde premies. In de balans zijn de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord. Op balansdatum bestaat geen verplichting waarvoor een voorziening noodzakelijk wordt geacht.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opge-

nomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Belastingen

Vennootschapsbelasting

Stichting De Waalboog maakt gebruik van de vrijstelling van artikel 5 lid 1 onderdeel c, ten tweede, van de Wet vennootschapsbelasting 1969. Er vindt derhalve geen vennootschapsbelastingheffing plaats.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De mutatie in geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen en mutaties in de kortlopende rekeningcourantposities bij de bankier.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Wet normering bezoldiging top-functionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is overeenkomstig de regeling verslaggeving WTZi opgesteld in overeenstemming met Boek 2, Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek (met uitzondering van de paragrafen 1, 11 en 12) en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder richtlijnen 655.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijk en financieel beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting De Waalboog.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de stichting geheel of ten dele instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming voor haar aandeel tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Bedrijfsgebouwen en terreinen	€ 34.874.727	€ 37.193.937
Machines en installaties	€ 6.232.667	€ 7.231.971
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	€ 3.216.528	€ 3.218.922
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	€ 7.297	€ 1.008
Totaal materiële vaste activa	€ 44.331.219	€ 47.645.838

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Boekwaarde per 1 januari	€ 47.645.838	€ 49.290.186
Bij: investeringen	€ 1.038.755	€ 1.363.350
Af: afschrijvingen	€ 4.288.635	€ 3.007.698
Af: desinvesteringen	€ 64.739	€ -
Boekwaarde per 31 december	€ 44.331.219	€ 47.645.838

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Een deel van de vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Boekwaarde per 1 januari	€ -	€ 84.200
Ontvangst vordering NZA	€ -	€ -84.200
Boekwaarde per 31 december	€ -	€ -

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot WLZ

	2016	2017	totaal
Saldo per 1 januari	€ -133.124		€ -133.124
Financieringsverschil boekjaar		€ 82.985	€ 82.985
Correcties voorgaande jaren	€ 127.857		€ 127.857
Betalingen/ontvangsten	€ 5.267		€ 5.267
Subtotaal mutatie boekjaar	€ 133.124	€ 82.985	€ 216.109
Saldo per 31 december	€ -	€ 82.985	€ 82.985

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars/zorgkantoor

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort

- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	31-dec-17	31-dec-16
€	82.985	-
€	-	133.124
€	82.985	-133.124

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)

Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

Totaal financieringsverschil

	31-dec-17	31-dec-16
€	40.847.397	39.417.170
€	40.764.412	39.550.294
€	82.985	-133.124

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Vorderingen op debiteuren	€ 221.460	€ 125.296
Overige vorderingen:		
Vordering Subsidieregeling	€ 167.266	€ 579.710
Vordering Zvw	€ 200.520	€ -
Vordering Nza	€ -	€ 84.200
Vooruitbetaalde bedragen	€ 258.076	€ 204.738
Nog te ontvangen bedragen:		
Overige	€ 161.954	€ 102.555
SCJ	€ 20.933	€ 344.649
Overige overlopende activa:		
Overige overlopende activa	€ 23.036	€ 35.126
Totaal debiteuren en overige vorderingen	€ 1.053.245	€ 1.476.274

Toelichting:

De voorziening dubieuze debiteuren bedraagt in het jaar 2017 € 0,- (2016 € 8.045,-).

De looptijd van debiteuren en overige vorderingen zijn korter dan 1 jaar.

ACTIVA

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Bankrekeningen	€ 127.336	€ 57.935
Bankrekeningen Waalboog vastgoed BV	€ 539.712	€ 616.770
Kassen	€ 13.859	€ 8.981
Totaal liquide middelen	€ 680.907	€ 683.686

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De Waalboog heeft een rekeningcourant-faciliteit van € 5.000.000, hiervan is ultimo 2017 geen gebruik van gemaakt. De rekeningcourant-faciliteit is tot en met 31-12-2017 opgehoogd met € 1.500.000 naar een totaal van € 5.000.000. Per 1-1-2018 is de rekeningcourant-faciliteit weer terug gebracht naar € 3.500.000.

PASSIVA

6. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
Kapitaal	€ 159	€ 159
Bestemmingsreserves	€ 677.738	€ 554.757
Bestemmingsfondsen	€ 16.231.828	€ 16.018.928
Algemene en overige reserves	€ 1.479.820	€ 1.347.232
Totaal groepsvermogen	€ 18.389.545	€ 17.921.076

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Kapitaal	€ 159			€ 159
Totaal kapitaal	€ 159	€ -	€ -	€ 159

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Bestemmingsreserves:				
Innovatiemiddelen	€ 254.757	€ -124.337		€ 130.420
Vooruitontvangen budget	€ 300.000	€ -52.682		€ 247.318
Extra inzet 2018	€ -	€ 300.000		€ 300.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 554.757	€ 122.981	€ -	€ 677.738

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	€ 16.018.928	€ 212.900		€ 16.231.828
Totaal bestemmingsfondsen	€ 16.018.928	€ 212.900	€ -	€ 16.231.828

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Algemene reserves	€ 1.347.232	€ 132.588		€ 1.479.820
Totaal algemene en overige reserves	€ 1.347.232	€ 132.588	€ -	€ 1.479.820

Toelichting:
 Reservering innovatiemiddelen biedt De Waalboog de mogelijkheid projecten waarvan de initiële inzet en/of investering niet past binnen de reguliere budgetten toch uit te voeren, deze ter optimalisatie en ontwikkeling van de zorg en bedrijfsvoering.
 Reservering vooruitontvangen budget biedt De Waalboog de mogelijkheid projecten met betrekking tot het welzijn van haar bewoners te realiseren.
 De algemene reserve bestaat uit de opgebouwde resultaten van de dochtervennootschappen en de niet WTZi activa van de stichting.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-2017	31-dec-2016
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	€ 468.469	€ -560.790
Herwaardering materiële vaste activa		
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa		
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen		
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	€ -	€ -
Totaalresultaat van de instelling	€ 468.469	€ -560.790

PASSIVA

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
Voorziening uitgestelde beloning	€ 530.502	€ 35.790	€ 51.619	€ -	€ 514.673
Voorziening langdurige ziekte	€ 194.546	€ 185.803	€ 98.991	€ 79.900	€ 201.458
Voorziening ORT	€ 907.931	€ -	€ 346.392	€ -	€ 561.539
Voorziening Organisatie ontwikkeling	€ -	€ 1.123.879	€ -	€ -	€ 1.123.879
Totaal voorzieningen	€ 1.632.979	€ 1.345.472	€ 497.002	€ 79.900	€ 2.401.549

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	€ 809.431
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	€ 1.592.118
hiervan > 5 jaar	€ 320.981

Toelichting per categorie voorziening:

De dotatie voorziening uitgestelde beloningen betreft geen interestlast.

De voorziening uitgesteld beloningen is bepaald op basis van jubileumafspraken voortkomende uit de cao VVT

De voorziening langdurige zieken is bepaald voor salariskosten voor 100% het 1e jaar en 70% het 2e jaar inclusief een transitievergoeding voor medewerkers waarvan de verwachting bestaat dat deze langdurige ziek zijn.

De voorziening ORT is bepaald op basis van afspraken die zijn opgenomen in de nieuwe cao VVT 2016 – 2018 inzake ORT op vakantiegeld voor de jaren 2012 tot en met 2016.

De voorziening Organisatie ontwikkeling is gevormd in 2017 en is bepaald op de voorgenomen organisatie ontwikkelingen in 2018 en 2019

De voorzieningen worden nader toegelicht in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Schulden aan banken	€ 17.267.358	€ 19.868.637
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	€ 17.267.358	€ 19.868.637

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
Stand per 1 januari	€ 22.469.916	€ 25.071.195
Af: aflossingen	€ 2.601.279	€ 2.601.279
Stand per 31 december	€ 19.868.637	€ 22.469.916
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	€ 2.601.279	€ 2.601.279
Stand langlopende schulden per 31 december	€ 17.267.358	€ 19.868.637

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	€ 2.601.279	€ 2.601.279
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	€ 17.267.358	€ 19.868.637
hiervan > 5 jaar	€ 10.116.991	€ 11.579.991

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden onder 5.1.9.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Schulden aan kredietinstellingen	€ -	€ 622.761
Crediteuren	€ 1.164.528	€ 1.004.796
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	€ 2.601.279	€ 2.601.279
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 758.774	€ 1.445.065
Schulden terzake pensioenen	€ 125.410	€ 606.794
Nog te betalen salarissen en vakantiegeld	€ 1.187.939	€ 1.306.691
Vakantiedagen	€ 1.055.635	€ 1.082.078
Overige schulden:		
Waalboog Vastgoed BV	€ 315.446	€ 245.625
Nog te betalen kosten	€ 840.072	€ 1.017.259
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Overige	€ 12.102	€ 12.465
Wmo	€ 28.719	€ 236.178
Zvw	€ -	€ 68.991
Totaal overige kortlopende schulden	€ 8.089.904	€ 10.249.982

Toelichting:

De overige schulden bestaan hoofdzakelijk uit nog te betalen interest € 432.740 (in 2016 € 487.660) en nog te betalen posten € 407.184 (in 2016 € 328.814).

10. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting De Waalboog maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

Stichting De Waalboog loopt geen kredietrisico over het saldo van de debiteuren en overige vorderingen (€ 1.100.986).

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

De Waalboog heeft ultimo 2017 een bedrag van € 13.836.646,- aan langlopende leningen die door het WFZ zijn geborgd. Het WFZ kan bij een eventuele aanspraak maximaal 3% van het ultimo bedrag (€ 499.000,-) opvragen als obligoverplichting (garantieplichting).

Daarnaast is er sprake van verplichtingen inzake de lease van kopieermachines, gebruik van software en onderhoud van installaties met een looptijd van langer dan een jaar maar korter dan 5 jaar. De verplichtingen vertegenwoordigen een waarde van € 335.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

In de nacalculatie 2017 is een overproductie Wlz opgenomen van € 0,4 miljoen. De overproductie wordt vergoed van uit een landelijk pot, indien er voldoende ruimte is wordt een deel of de gehele overproductie mogelijk vergoed.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	€ 53.376.901	€ 11.983.223	€ 7.674.750	€ 1.008	€ -	€ 73.035.882
- cumulatieve afschrijvingen	€ 16.182.964	€ 4.751.252	€ 4.455.828	€ -	€ -	€ 25.390.044
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>€ 37.193.937</u>	<u>€ 7.231.971</u>	<u>€ 3.218.922</u>	<u>€ 1.008</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 47.645.838</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	€ 63.731	€ -	€ 903.996	€ 71.028	€ -	€ 1.038.755
- afschrijvingen	€ 2.382.941	€ 999.304	€ 906.390	€ -	€ -	€ 4.288.635
- terugname geheel afgeschreven activa						
.aanschafwaarde	€ 583.764	€ 24.774	€ 600.274	€ -	€ -	€ 1.208.812
.cumulatieve afschrijvingen	€ 583.764	€ 24.774	€ 600.274	€ -	€ -	€ 1.208.812
- desinvesteringen						
aanschafwaarde	€ -	€ -	€ -	€ 64.739	€ -	€ 64.739
per saldo	€ -	€ -	€ -	€ 64.739	€ -	€ 64.739
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>€ -2.319.210</u>	<u>€ -999.304</u>	<u>€ -2.394</u>	<u>€ 6.289</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -3.314.619</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	€ 52.856.868	€ 11.958.449	€ 7.978.472	€ 7.297	€ -	€ 72.801.086
- cumulatieve herwaarderingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- cumulatieve afschrijvingen	€ 17.982.141	€ 5.725.782	€ 4.761.944	€ -	€ -	€ 28.469.867
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>€ 34.874.727</u>	<u>€ 6.232.667</u>	<u>€ 3.216.528</u>	<u>€ 7.297</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 44.331.219</u>
Afschrijvingspercentage	0% / 2% / 2,5% 5% / 6,9% 10% / 12,5%	5% / 10%	10% / 20% / 33%	0,0%	0,0%	

Van het totale bedrag van € 64.739 dat is verantwoord onder desinvesteringen van de materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa is € 1.008 afgeboekt het overige deel € 63.731 is geactiveerd.

In het boekjaar 2017 is voor € 1 miljoen geïnvesteerd, dit is onder te verdelen in andere vaste bedrijfsmiddelen € 948k en materiële vaste activa in uitvoering € 67k.

BULAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
Verpleeghuis Joachim & Anna														
Lening Bank Nederlandse Gemeente	15-aug-97	€ 3.642.222	23	onderhandse	6,12%	€ 634.925	€ -	€ 158.279	€ 476.646	€ -	3	lineair	€ 158.279	waarborgfonds
Lening ABN AMRO	1-aug-06	€ 11.000.000	25	onderhandse	4,56%	€ 6.600.000	€ -	€ 440.000	€ 6.160.000	€ 3.960.000	15	lineair	€ 440.000	waarborgfonds
Lening Priesters van het Heilig Hart	1-jul-06	€ 1.000.000	25	onderhandse	2,00%	€ 700.000	€ -	€ 50.000	€ 650.000	€ 400.000	14	lineair	€ 50.000	geen *
Woonzorgcentrum Nijeveld														
ING-bank	15-sep-09	€ 9.800.000	10	pos./neg.hyp.	4,57%	€ 2.940.000	€ -	€ 980.000	€ 1.960.000	€ -	3	lineair	€ 980.000	pro rato hypotheek **
Woonzorgcentrum De Honinghoeve														
Lening Bank Nederlandse Gemeente	17-okt-11	€ 12.000.000	15	onderhandse	3,17%	€ 8.000.000	€ -	€ 800.000	€ 7.200.000	€ 3.200.000	10	lineair	€ 800.000	waarborgfonds
Vastgoed BV														
Fortis Bank	31-jul-06	€ 1.200.000	25	hypotheaire	4,69%	€ 720.000	€ -	€ 48.000	€ 672.000	€ 432.000	15	lineair	€ 48.000	negatieve hypotheek
Lening Priesters	24-aug-09	€ 3.500.000	30	onderhands	3,00%	€ 2.874.991	€ -	€ 125.000	€ 2.749.991	€ 2.124.991	23	lineair	€ 125.000	geen *
Totaal						€ 22.469.916	€ -	€ 2.601.279	€ 19.868.637	€ 10.116.991			€ 2.601.279	

* Vorderingen van geldgeefster die voortvloeien uit deze lening zijn achtergesteld opeisbaar t.o.v. bancaire geldverschaffers van leningneemster

** gestelde zekerheden:

- neg. / pos. Hypotheekverklaring op het vastgoed: Nieuw Nijeveld, Honinghoeve, Joachim en Anna en Jong Dementerenden
- pari passu verklaring
- neg. Verklaring op alle activa

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:	2017	2016
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	€ 1.766.055	€ 93.767
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	€ 40.847.397	€ 39.417.170
Opbrengsten Wmo	€ 225.477	€ 232.891
Overige zorgprestaties	€ 95.796	€ 43.971
Totaal	€ 42.934.725	€ 39.787.799

Toelichting:
 De toename van de opbrengsten zorgverzekeringswet worden veroorzaakt door de verschuiving van eerstelijns verblijf van de subsidieregeling (zie tevens de lagere opbrengst subsidieregeling hieronder) naar de zorgverzekeringswet.

13. Subsidies

De specificatie is als volgt:	2017	2016
Subsidieregeling	€ 559.667	€ 2.047.784
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	€ 321.047	€ 175.631
Overige Rijkssubsidies	€ 305.574	€ 284.841
Totaal	€ 1.186.288	€ 2.508.256

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:	2017	2016
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Overige dienstverlening	€ 2.058.377	€ 2.470.898
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	€ 41.348	€ 81.230
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Overige opbrengsten	€ 306.049	€ 76.914
Huur	€ 634.206	€ 633.999
Totaal	€ 3.039.980	€ 3.263.041

Toelichting:
 In de overige bedrijfsopbrengsten zit € 134.000 m.b.t. baten en lasten voorgaand boekjaar.
 De overige bedrijfsopbrengsten zijn met name afgenomen doordat de waskosten rechtstreeks door de wasserij worden gefactureerd.

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Lonen en salarissen	€ 24.143.580	€ 23.980.350
Sociale lasten	€ 3.693.825	€ 4.081.284
Pensioenpremies	€ 1.873.955	€ 1.936.871
Andere personeelskosten:		
Andere personeelskosten	€ 878.228	€ 1.050.735
Subtotaal	€ 30.589.588	€ 31.049.240
Personeel niet in loondienst	€ 1.673.747	€ 1.812.266
Dotaties en vrijval voorzieningen	€ 768.570	€ 979.991
Totaal personeelskosten	€ 33.031.905	€ 33.841.497

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Algemene en administratieve functies	39	36
Hotelfuncties	77	97
Leerling- verpleegkundig/opvoedkundig/verzorgend personeel	49	45
Terrein- en gebouwengebonden functies	11	16
Patient- c.q. bewonersgebonden functies	438	432
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	614	626

Toelichting:

De Lonen en salarissen zijn in 2017 toegenomen terwijl de sociale lasten en pensioen premie zijn afgenomen.

16. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	€ 4.288.635	€ 3.007.698
- financiële vaste activa	€ 84.204	€ 84.200
Totaal afschrijvingen	€ 4.372.839	€ 3.091.898

Toelichting:

De aanpassing van de levensduur van panden heeft een effect op de afschrijving 2017 van € 1.226.000.

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten
Algemene kosten
Patiënt- en bewonersgebonden kosten
Onderhoud en energiekosten
Huur en leasing
Totaal overige bedrijfskosten

	2017	2016
€	2.612.025	€ 2.609.492
€	2.400.764	€ 2.465.245
€	1.075.159	€ 969.184
€	2.120.835	€ 2.003.178
€	159.717	€ 162.732
€	8.368.500	€ 8.209.831

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

Rentebaten
Subtotaal financiële baten
Rentelasten
Overige financiële lasten
Subtotaal financiële lasten
Totaal financiële baten en lasten

	2017	2016
€	-156	€ -798
€	-156	€ -798
€	872.009	€ 937.039
€	47.427	€ 40.419
€	919.436	€ 977.458
€	919.280	€ 976.660

19. Wet normering topinkomens (WNT)

De bezoldiging van de functionarissen die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

bedragen x € 1	mevr. C. Piket	mevr. W.H. van de Walle - van Veen	dhr. Mr. C.G. Peper
Functiegegevens	Bestuurder	Voorzitter RVT	Vice - voorzitter RVT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0		
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 135.179	€ 13.140	€ 11.680
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.031	€ -	€ -
Subtotaal	€ 146.211	€ 13.140	€ 11.680
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 146.000	€ 21.900	€ 14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2017	€ 146.211	€ 13.140	€ 11.680
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	ja, zie toelichting	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0		
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 133.211	€ 11.724	€ 7.816
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.778	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2016	€ 143.989	€ 11.724	€ 7.816

bedragen x € 1	mevr. A.G.M. van Rossum	dhr. R. Eman	Mevr. R.A.V. Hendriksen - Stokman
Functiegegevens	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte			
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 10.220	€ 10.220	€ 10.220
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 10.220	€ 10.220	€ 10.220
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.600	€ 14.600	€ 14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2017	€ 10.220	€ 10.220	€ 10.220
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	nvt
Deeltijdfactor 2016 in fte			
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€ 7.816	€ 7.816	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2016	€ 7.816	€ 7.816	€ -

WNT-verantwoording 2017 Stichting De Waalboog

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting De Waalboog is totaalscore 9 punten en klasse III. Dit geldt naar rato van de De bestuurder valt onder de overgangregeling

20. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
1 Controle van de jaarrekening	€ 48.400	€ 48.400
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	€ 30.250	€ 66.550
3 Fiscale advisering		
4 Niet-controlediensten	€ 61.529	€ 43.410
Totaal honoraria accountant	€ 140.179	€ 158.360

Toelichting:

Accountantshonoraria wordt verantwoord op basis van het honorarium voor het gecontroleerde boekjaar door de accountant.

21. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 19.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	€ 39.209.008	€ 42.440.329
Financiële vaste activa	2	€ 1.924.425	€ 1.954.309
Totaal vaste activa		€ 41.133.433	€ 44.394.638
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	3	€ 82.985	€ -
Debiteuren en overige vorderingen	4	€ 1.053.139	€ 1.476.110
Liquide middelen	5	€ 141.195	€ 66.916
Totaal vlottende activa		€ 1.277.319	€ 1.543.026
Totaal activa		€ 42.410.752	€ 45.937.664

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	€ 159	€ 159
Bestemmingsreserves		€ 677.738	€ 554.757
Bestemmingsfondsen		€ 16.231.828	€ 16.018.928
Algemene en overige reserves		€ 1.479.820	€ 1.347.232
Totaal eigen vermogen		€ 18.389.545	€ 17.921.076
Vorzieningen	7	€ 2.401.549	€ 1.632.979
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	€ 14.018.367	€ 16.446.646
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	3	€ -	€ 133.124
Overige kortlopende schulden	9	€ 7.601.291	€ 9.803.839
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		€ 7.601.291	€ 9.936.963
Totaal passiva		€ 42.410.752	€ 45.937.664

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017	2016
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	12	€ 42.934.725	€ 39.787.799
Subsidies	13	€ 1.186.288	€ 2.508.256
Overige bedrijfsopbrengsten	14	€ 2.971.732	€ 3.195.041
Som der bedrijfsopbrengsten		€ 47.092.745	€ 45.491.096
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	€ 33.031.905	€ 33.841.497
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	€ 4.289.541	€ 3.008.600
Overige bedrijfskosten	17	€ 8.683.229	€ 8.497.052
Som der bedrijfslasten		€ 46.004.675	€ 45.347.149
BEDRIJFSRESULTAAT		€ 1.088.070	€ 143.947
Financiële baten en lasten	18	€ 619.601	€ 704.737
RESULTAAT BOEKJAAR		€ 468.469	€ -560.790

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2017	2016
Toevoeging/ (onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	€ 212.900	€ -816.874
Bestemmingsreserve (Innovatiemiddelen)	€ -124.337	€ -154.337
Bestemmingsreserve (Vooruitontvangen budget)	€ -52.682	€ 300.000
Bestemmingsreserve (Extra inzet 2018)	€ 300.000	€ -
Algemene reserve (Resultaat Deelneming/ aanleunwoning)	€ 132.588	€ 110.421
	€ 468.469	€ -560.790

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

Bedrijfsgebouwen en terreinen
Machines en installaties
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa
Totaal materiële vaste activa

	31-dec-17	31-dec-16
€	29.775.066	€ 32.013.527
€	6.210.117	€ 7.206.872
€	3.216.528	€ 3.218.922
€	7.297	€ 1.008
€	39.209.008	€ 42.440.329

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

Boekwaarde per 1 januari
Bij: investeringen
Af: afschrijvingen
Boekwaarde per 31 december

	2017	2016
€	42.440.329	€ 44.001.379
€	974.016	€ 1.363.350
€	4.205.337	€ 2.924.400
€	39.209.008	€ 42.440.329

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

Deelnemingen in groepsmaatschappijen
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen
Overige vorderingen
Totaal financiële vaste activa

	31-dec-17	31-dec-16
€	1.037.706	€ 928.894
€	153.387	€ 215.417
€	733.332	€ 809.998
€	1.924.425	€ 1.954.309

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Boekwaarde per 1 januari
Resultaat deelnemingen
Aflossing leningen
Ontvangst vordering Nza
Mutatie vordering deelnemingen
Boekwaarde per 31 december

	2017	2016
€	1.954.309	€ 2.023.109
€	108.812	€ 80.782
€	-76.666	€ -76.667
€	-	€ -84.200
€	-62.030	€ 11.285
€	1.924.425	€ 1.954.309

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

De directe deelneming (Waalboog Vastgoed BV) heeft een eigen vermogen van € 1.019.706,- ultimo 2017 en een resultaat van € 108.112.

De indirecte deelneming (Waalboog Pompstation BV) heeft een eigen vermogen van € 28.537,- ultimo 2017 en een resultaat van € 8.415,-.

Stichting De Waalboog heeft een lening verstrekt aan de Waalboog Vastgoed BV en aan de Waalboog Pompstation ultimo 2017 € 650.000 respectievelijk € 133.332,-. Kortlopende delen van deze leningen bedragen € 50.000,- cq € 26.667,-.

Vorderingen op participanten en op maatschappijen bedraagt € 153.387,- en is volledig kortlopend.

De lening aan de Waalboog Vastgoed BV (hoofdsom € 1.000.000) is ingegaan op 1 juli 2006, de aflossing geschiedt in 20 jaarlijkse termijnen, tegen 2% rente op jaarbasis, 1e aflossing heeft in 2011 plaatsgevonden. De lening is achtergesteld bij de lening aan de bankier.

De lening aan de Waalboog Pompstation BV (hoofdsom € 400.000) is ingegaan op 1 januari 2009, de aflossing geschiedt in 15 jaarlijkse termijnen, tegen 5% rente op jaarbasis,

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot WLZ

	2016	2017	totaal
Saldo per 1 januari	€ -133.124		€ -133.124
Financieringsverschil boekjaar		€ 82.985	€ 82.985
Correcties voorgaande jaren	€ 127.857		€ 127.857
Betalingen/ontvangsten	€ 5.267		€ 5.267
Subtotaal mutatie boekjaar	€ 133.124	€ 82.985	€ 216.109
Saldo per 31 december	€ -	€ 82.985	€ 82.985

Stadium van vaststelling (per erkenning):

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars/zorgkantoor

c= definitieve vaststelling NZa

c

a

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort

- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

€ 82.985	€ -
€ -	€ 133.124
€ 82.985	€ -133.124

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)

Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

Totaal financieringsverschil

	31-dec-17	31-dec-16
€	40.847.397	€ 39.417.170
€	40.764.412	€ 39.550.294
€	82.985	€ -133.124

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Vorderingen op debiteuren	€ 221.460	€ 125.296
Diverse	€ 258.076	€ 204.738
Vordering Subsidieregeling	€ 167.266	€ 579.710
Vordering ZVW	€ 200.520	€ -
Vordering Nza	€ -	€ 84.200
Nog te ontvangen bedragen:		
Overige	€ 161.848	€ 102.391
SCJ	€ 20.933	€ 344.649
Overige overlopende activa	€ 23.036	€ 35.126
Totaal debiteuren en overige vorderingen	€ 1.053.139	€ 1.476.110

Toelichting:

De voorziening dubieuze debiteuren bedraagt in het jaar 2017 € 0,- (2016 € 8.045,-).
De looptijd van debiteuren en overige vorderingen zijn korter dan 1 jaar.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Bankrekeningen	€ 127.336	€ 57.935
Kassen	€ 13.859	€ 8.981
Totaal liquide middelen	€ 141.195	€ 66.916

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.
De Waalboog heeft een rekeningcourant-faciliteit van € 5.000.000, hiervan is ultimo 2017 geen gebruik van gemaakt. De rekeningcourant-faciliteit is tot en met 31-12-2017 opgehoogd met € 1.500.000 naar een totaal van € 5.000.000. Per 1-1-2018 is de rekeningcourant-faciliteit weer terug gebracht naar € 3.500.000.

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
Kapitaal	€ 159	€ 159
Bestemmingsreserves	€ 677.738	€ 554.757
Bestemmingsfondsen	€ 16.231.828	€ 16.018.928
Algemene en overige reserves	€ 1.479.820	€ 1.347.232
Totaal eigen vermogen	€ 18.389.545	€ 17.921.076

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Kapitaal	€ 159			€ 159
Totaal kapitaal	€ 159	€ -	€ -	€ 159

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Bestemmingsreserves:				
Innovatiemiddelen	€ 254.757	€ -124.337		€ 130.420
Vooruitontvangen budget	€ 300.000	€ -52.682		€ 247.318
Extra inzet 2018		€ 300.000		€ 300.000
Totaal bestemmingsreserves	€ 554.757	€ 122.981	€ -	€ 677.738

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	€ 16.018.928	€ 212.900		€ 16.231.828
Totaal bestemmingsfondsen	€ 16.018.928	€ 212.900	€ -	€ 16.231.828

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
Algemene reserve	€ 1.347.232	€ 132.588		€ 1.479.820
Overige reserves:				
Totaal algemene en overige reserves	€ 1.347.232	€ 132.588	€ -	€ 1.479.820

Toelichting:
 Reservering innovatiemiddelen biedt De Waalboog de mogelijkheid projecten waarvan de initiële inzet en/of investering niet past binnen de reguliere budgetten toch uit te voeren, deze ter optimalisatie en ontwikkeling van de zorg en bedrijfsvoering.
 Reservering vooruitontvangen budget biedt De Waalboog de mogelijkheid projecten met betrekking tot het welzijn van haar bewoners te realiseren.
 De algemene reserve bestaat uit de opgebouwde resultaten van de dochtervennootschappen en de niet WTZI activa van de stichting.

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

De specificatie is als volgt :

Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:

Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat

	Eigen vermogen		Resultaat
€	18.389.545	€	468.469
€	<u>18.389.545</u>	€	<u>468.469</u>

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Ottrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
Voorziening uitgestelde beloning	€ 530.502	€ 35.790	€ 51.619	€ -	€ 514.673
Voorziening langdurige ziekte	€ 194.546	€ 185.803	€ 98.991	€ 79.900	€ 201.458
Voorziening ORT	€ 907.931	€ -	€ 346.392	€ -	€ 561.539
Voorziening Organisatie ontwikkeling	€ -	€ 1.123.879	€ -	€ -	€ 1.123.879
Totaal voorzieningen	<u>€ 1.632.979</u>	<u>€ 1.345.472</u>	<u>€ 497.002</u>	<u>€ 79.900</u>	<u>€ 2.401.549</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	€ 809.431
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	€ 1.592.118
hiervan > 5 jaar	€ 320.981

Toelichting per categorie voorziening:
 De dotatie voorziening uitgestelde beloningen betreft geen interestlast.
 De voorziening langdurige zieken is bepaald voor salariskosten voor 100% het 1e jaar en 70% het 2e jaar inclusief een transitievergoeding voor medewerkers waarvan de verwachting bestaat dat deze langdurige ziek zijn.
 De voorziening ORT is bepaald op basis van afspraken die zijn opgenomen in de nieuwe cao VVT 2016 – 2018 inzake ORT op vakantiegeld voor de jaren 2012 tot en met 2016.
 De voorziening Organisatie ontwikkeling is gevormd in 2017 en is bepaald op de voorgenomen organisatie ontwikkelingen in 2018 en 2019
 De voorzieningen worden nader toegelicht in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

Schulden aan banken

Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
€	14.018.367	€ 16.446.646
€	<u>14.018.367</u>	<u>€ 16.446.646</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari

Af: aflossingen

Stand per 31 december

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
€	18.874.925	€ 21.303.204
€	2.428.279	€ 2.428.279
€	<u>16.446.646</u>	<u>€ 18.874.925</u>

Af: aflossingsverplichting komend boekjaar

Stand langlopende schulden per 31 december

€	2.428.279	€ 2.428.279
€	<u>14.018.367</u>	<u>€ 16.446.646</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen

Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)

hiervan > 5 jaar

€	2.428.279	€ 2.428.279
€	14.018.367	€ 16.446.646
€	7.560.000	€ 8.850.000

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de langlopende leningen en de gestelde zekerheden wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.18.

9. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
Schulden aan kredietinstellingen	€ -	€ 622.761
Crediteuren	€ 1.164.528	€ 1.003.940
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	€ 2.428.279	€ 2.428.279
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 758.774	€ 1.445.065
Schulden terzake pensioenen	€ 125.410	€ 606.794
Vakantiedagen	€ 1.055.635	€ 1.082.078
Nog te betalen salarissen en vakantiegeld	€ 1.187.939	€ 1.306.691
Nog te betalen kosten	€ 839.905	€ 990.597
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Overige	€ 12.102	€ 12.465
Wmo	€ 28.719	€ 236.178
Zw	€ -	€ 68.991
Totaal overige kortlopende schulden	€ 7.601.291	€ 9.803.839

Toelichting:

De overige schulden bestaan hoofdzakelijk uit nog te betalen interest € 407.184 (in 2016 € 472.963) en nog te betalen posten € 241.631 (in 2016 € 458.690).

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Huurverplichtingen

Van de locatie Villa Villandry en St. Jozefklooster te Nijmegen zijn huurcontracten aangegaan voor ieder 10 jaar. De huurcontracten worden jaarlijks stilzwijgend met een jaar verlengd. De huurcontracten vertegenwoordigen een huur verplichting van jaarlijks € 188.438 respectievelijk € 191.140.

Daarnaast is er sprake van verplichtingen inzake de lease van kopieermachines, gebruik van software en onderhoud van installatie met een looptijd van langer dan een jaar maar korter dan 5 jaar. De verplichtingen vertegenwoordigen een waarde van € 320.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	€ 47.451.439	€ 11.933.576	€ 7.674.750	€ 1.008	€ -	€ 67.060.773
- cumulatieve afschrijvingen	€ 15.437.912	€ 4.726.704	€ 4.455.828		€ -	€ 24.620.444
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>€ 32.013.527</u>	<u>€ 7.206.872</u>	<u>€ 3.218.922</u>	<u>€ 1.008</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 42.440.329</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	€ 63.731	€ -	€ 903.996	€ 71.028	€ -	€ 1.038.755
- afschrijvingen	€ 2.302.192	€ 996.755	€ 906.390	€ -	€ -	€ 4.205.337
- terugname geheel afgeschreven activa						
.aanschafwaarde	€ 437.986	€ 24.774	€ 600.274	€ -	€ -	€ 1.063.034
.cumulatieve afschrijvingen	€ 437.986	€ 24.774	€ 600.274	€ -	€ -	€ 1.063.034
- desinvesteringen						
aanschafwaarde	€ -	€ -	€ -	€ 64.739	€ -	€ 64.739
per saldo	€ -	€ -	€ -	€ 64.739	€ -	€ 64.739
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>€ -2.238.461</u>	<u>€ -996.755</u>	<u>€ -2.394</u>	<u>€ 6.289</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -3.231.321</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	€ 47.077.184	€ 11.908.802	€ 7.978.472	€ 7.297	€ -	€ 66.971.755
- cumulatieve herwaarderingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- cumulatieve afschrijvingen	€ 17.302.118	€ 5.698.685	€ 4.761.944	€ -	€ -	€ 27.762.747
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>€ 29.775.066</u>	<u>€ 6.210.117</u>	<u>€ 3.216.528</u>	<u>€ 7.297</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 39.209.008</u>
Afschrijvingspercentage	0% / 2% / 2,5% 5% / 6,9% 10% / 12,5% 16,67% / 20%	5% / 10%	10% / 20% / 33%	0,0%		

Van het totale bedrag van € 68.575 dat is verantwoord onder desinvesteringen van de materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa is € 1.008 afgeboekt het overige deel € 63.731 is geactiveerd.

In het boekjaar 2017 is voor € 1 miljoen geïnvesteerd, dit is onder te verdelen in andere vaste bedrijfsmiddelen € 948k en materiële vaste activa in uitvoering € 71k.

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2017	€ 928.894					€ 215.417			€ 809.998	€ 1.954.309
Resultaat deelnemingen	€ 108.812								€ 108.812	€ 108.812
Ontvangen dividend / aflossing leningen									€ -76.666	€ -76.666
Afname RC						€ -62.030			€ -62.030	€ -62.030
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>€ 1.037.706</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 153.387</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 733.332</u>	<u>€ 1.924.425</u>
Som waardeverminderingen	€ 108.812					€ -62.030			€ -76.666	€ -138.696

BIJLAGE

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossings wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
Verpleeghuis Joachim & Anna														
Lening Bank Nederlandse Gemeente	15-aug-97	€ 3.642.222	23	onderhandse	6,12%	€ 634.925	€ -	€ 158.279	€ 476.646	€ -	3	lineair	€ 158.279	waarborgfonds
Lening ABN AMRO	1-aug-06	€ 11.000.000	25	onderhandse	4,56%	€ 6.600.000	€ -	€ 440.000	€ 6.160.000	€ 3.960.000	15	lineair	€ 440.000	waarborgfonds
Lening Priesters van het Heilig Hart	1-jul-06	€ 1.000.000	25	onderhandse	2,00%	€ 700.000	€ -	€ 50.000	€ 650.000	€ 400.000	14	lineair	€ 50.000	geen *
Woonzorgcentrum Nijeveld														
ING-bank	15-sep-09	€ 9.800.000	10	pos./neg.hyp.	4,57%	€ 2.940.000	€ -	€ 980.000	€ 1.960.000	€ -	3	lineair	€ 980.000	pro rato hypotheek **
Woonzorgcentrum De Honinghoeve														
Lening Bank Nederlandse Gemeente	17-okt-11	€ 12.000.000	15	onderhandse	3,17%	€ 8.000.000	€ -	€ 800.000	€ 7.200.000	€ 3.200.000	10	lineair	€ 800.000	waarborgfonds
Totaal						€ 18.874.925	€ -	€ 2.428.279	€ 16.446.646	€ 7.560.000			€ 2.428.279	

* Vorderingen van geldgeefster die voortvloeien uit deze lening zijn achtergesteld opeisbaar t.o.v. bancaire geldverschaffers van leningneemster

** gestelde zekerheden:

- neg. / pos. Hypotheekverklaring op het vastgoed: Nieuw Nijeveld, Honinghoeve, Joachim en Anna en Jong Dementerenden
- pari passu verklaring
- neg. Verklaring op alle activa

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

	2017	2016
De specificatie is als volgt:		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	€ 1.766.055	€ 93.767
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	€ 40.847.397	€ 39.417.170
Opbrengsten Wmo	€ 225.477	€ 232.891
Overige zorgprestaties	€ 95.796	€ 43.971
Totaal	€ 42.934.725	€ 39.787.799

13. Subsidies

	2017	2016
De specificatie is als volgt:		
Subsidies Zvw-zorg	€ 559.667	€ 2.047.784
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	€ 321.047	€ 175.631
Overige Rijkssubsidies	€ 305.574	€ 284.841
Totaal	€ 1.186.288	€ 2.508.256

Toelichting:

De verkregen subsidies bestaan grotendeels uit een subsidie praktijkleren en de subsidie stagefonds.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

	2017	2016
De specificatie is als volgt:		
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Overige dienstverlening	€ 2.058.377	€ 2.470.898
Opbrengst in opdracht van andere instellingen	€ 41.348	€ 81.230
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Overige opbrengsten	€ 872.007	€ 642.913
Totaal	€ 2.971.732	€ 3.195.041

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Lonen en salarissen	€ 24.143.580	€ 23.980.350
Sociale lasten	€ 3.693.825	€ 4.081.284
Pensioenpremies	€ 1.873.955	€ 1.936.871
Andere personeelskosten	€ 878.228	€ 1.050.735
Subtotaal	€ 30.589.588	€ 31.049.240
Personeel niet in loondienst	€ 1.673.747	€ 1.812.266
Dotaties en vrijval voorzieningen	€ 768.570	€ 979.991
Totaal personeelskosten	€ 33.031.905	€ 33.841.497

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Algemene en administratieve functies	39	36
Hotelfuncties	77	97
Leerling- verpleegkundig/opvoedkundig/verzorgend personeel	49	45
Terrein- en gebouwengebonden functies	11	16
Patient- c.q. bewonersgebonden functies	438	432
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	614	626

16. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	€ 4.205.337	€ 2.924.400
- financiële vaste activa	€ 84.204	€ 84.200
Totaal afschrijvingen	€ 4.289.541	€ 3.008.600

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	€ 2.612.025	€ 2.609.492
Algemene kosten	€ 2.342.453	€ 2.414.421
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	€ 1.075.159	€ 969.184
Onderhoud en energiekosten	€ 2.116.331	€ 1.963.679
Huur en leasing	€ 537.261	€ 540.276
Totaal overige bedrijfskosten	€ 8.683.229	€ 8.497.052

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Rentebaten	€ -23.512	€ -25.787
Resultaat deelnemingen	€ -108.812	€ -80.782
Subtotaal financiële baten	-132.324	-106.569
Rentelasten	€ 751.925	€ 811.306
Subtotaal financiële lasten	€ 751.925	€ 811.306
Totaal financiële baten en lasten	€ 619.601	€ 704.737

5.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting De Waalboog heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting De Waalboog heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 15 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

W.G.
Mevr. Drs. C. Piket 15-5-2018

W.G.
Dhr. drs. J.H. Meijerink 15-5-2018

W.G.
Mevr. A.G.M. van Rossum MBA 15-5-2018

W.G.
Mevr. R.A.V. Hendriksen-Stokman MSc RA 15-5-2018

W.G.
Dhr. drs. R. Eman 15-5-2018

W.G.
Mevr. mr. I.M. Koopmans 15-5-2018

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Uit artikel 6.5 en artikel 15.3 van de statuten vloeit (indirect) voort dat de raad van toezicht bij de goedkeuring van de jaarrekening een besluit neemt over de bestemming van het gerealiseerde resultaat.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting De Waalboog heeft 4 nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

**Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant**